

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Podpora podnikání malých a středních firem ze strukturálních fondů

Boosting small and middle –sized enterprises from structural funds

Student: Pavel Mikeska

Vedoucí bakalářské práce: prof. Ing. Karel Skokan, Ph.D.

Ostrava 2012

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra evropské integrace

Zadání bakalářské práce

Student: **Pavel Mikeska**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6210R004 Eurospráva
Specializace: 00 Eurospráva
Téma: Podpora podnikání malých a středních firem ze strukturálních fondů EU
Boosting Small and Middle-sized Enterprises from EU Structural Funds

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Podnikání malých a středních firem
3. Programy strukturálních fondů EU na podporu podnikání
4. Hodnocení konkrétních projektů na podporu podnikání
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BRIDGE, S., O'NEIL, K. a F. MARTIN. *Understanding enterprise: entrepreneurship and small business*. 3. vyd. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2009. 505 s. ISBN 978-0-230-55270-8.

MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

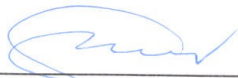
VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ et al. *Podnikání malé a střední firmy*. 2. vyd. Praha: Grada, 2008. 311 s. ISBN 978-80-247-2409-6.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **prof. Ing. Karel Skokan, Ph.D.**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

prof. Ing. Karel Skokan, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci vypracoval samostatně pod vedením
prof. Ing. Karla Skokana, Ph.D.

V Ostravě, dne 13.5. 2011

.....

Vlastnoruční podpis autora

OBSAH

1	ÚVOD	5
2	PODNIKÁNÍ MALÝCH A STŘEDNÍCH FIREM	6
2.1	VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	6
2.2	KVANTITATIVNÍ VYMEZENÍ MALÝCH A STŘEDNÍCH FIREM	8
2.2.1	Podniky podle oborů činnosti	9
2.2.2	Podniky podle velikosti	10
2.3	VLIV MAS NA HOSPODÁŘSTVÍ ČR	12
3	PROGRAMY STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU NA PODPORU PODNIKÁNÍ	17
3.1	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA PODPOR PRO PODNIKÁNÍ	17
3.1.1	Zlepšování podnikatelského prostředí	19
3.1.2	Rozšiřování a zkvalitňování infrastruktury pro rozvoj malého a středního podnikání	20
3.1.3	Přímá podpora malého a středního podnikání	20
3.1.4	Nástroje přímé podpory podnikatelů a rozvoje infrastruktury podnikání a jejich financování	21
3.1.5	Realizace koncepce a způsob jejího financování	22
3.2	FONDY EU	23
3.2.1	Politika hospodářské a sociální soudržnosti	23
3.2.2	Cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti	24
3.2.3	Strukturální fondy	25
3.3	OPERAČNÍ PROGRAMY	29
3.4	TEMATICKÉ OPERAČNÍ PROGRAMY	31
3.4.1	Integrovaný operační program	31
3.4.2	Operační program podnikání a inovace (OPPI)	33
3.4.3	Operační program Životní prostředí	38
3.4.4	Operační program doprava (OPD)	39
3.4.5	Operační program Vzdělání pro konkurenceschopnost	40
3.4.6	Operační program výzkum a vývoj pro inovace	41
	Prioritní osa 4 - „Infrastruktura pro výuku na vysokých školách spojenou s výzkumem a s přímým dopadem na nárůst lidských zdrojů pro výzkumné a vývojové aktivity“	41
3.4.7	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost	42
3.4.8	Operační program Technická pomoc (OPTP)	42
4	HODNOCENÍ KONKRÉTNÍCH PROJEKTŮ NA PODPORU PODNIKÁNÍ	44
4.1	STRUKTURA OP NA PODPORU PODNIKÁNÍ A OBJEM FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ	44
4.1.1	Podrobnější analýza projektu OPPI:	48
4.2	ČERPÁNÍ DOTACÍ PODLE KRAJŮ	50
4.3	ROMOTOP SPOL. S R. O.	54
5	ZÁVĚR	56

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	57
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	60
SEZNAM GRAFŮ.....	61
SEZNAM TABULEK	62
SEZNAM PŘÍLOH	64

1 ÚVOD

Již každý z nás se jistě setkal s podobnými větami, které zní: Malé a střední podniky se podílejí vysokou měrou na zaměstnanosti, malé a střední podniky jsou součástí vyspělé ekonomiky. Důležité je také obecné tvrzení, že malé a střední podniky jsou ekonomickými a sociálními plícemi společnosti. Ve společnosti také převládá tvrzení, že malé a střední podniky nemohou konkurovat velkým podnikům.

Problematika malého a středního podnikání byla mnoho let posouvána na okraj praktického i vědeckého zájmu v oblasti podnikání. Přes neoddiskutovatelný přínos malého a středního podnikání pro celou ekonomiku a společnost se této podnikatelské skupině nedostávalo dostatečné a hlavně účinné pozornosti z hlediska jejího významu. V této situaci naštěstí dochází ke změnám. Malé a střední podniky se dostávají v současnosti stále častěji do popředí zájmu podnikatelů, vědců, institucí, studentů a celé společnosti.

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky zastává funkci řídicího orgánu pro podporu podnikání prostřednictvím jednotlivých programů, které jsou uzpůsobeny tak, aby byly v souladu s aktuálními potřebami rozvoje podnikání a také podnikatelského prostředí. Zejména se jedná o programy Operačního programu Průmysl a podnikání a národní programy. Hlavním posláním podpory sektoru malých a středních podniků je přispět ke zvyšování výkonnosti české ekonomiky, zaměstnanosti a omezování sociální a ekonomické diference.

Cílem této práce je provést analýzu čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU, zvláště firmy ROMOTOP z operačního programu podnikání a inovace.

V prvních dvou kapitolách jsou rozebrány teoretické poznatky z oblasti podnikání malých a středních podniků a jejich možné podpory ze strukturálních fondů EU.

Následuje praktická část, která se podrobněji zaměřuje na program OPPI (Operační program podnikání a inovace), na srovnání čerpání dotací podle krajů a zvláště na konkrétní projekt společnosti ROMOTOP.

2 PODNIKÁNÍ MALÝCH A STŘEDNÍCH FIREM

Nejprve si vymežíme pojmy podnikání a živnost, které jsou základními pilíři teoretické části.

2.1 Vymezení základních pojmů

Výraz podnikatel má původ ve francouzštině, kdy v původním středověkém významu znamenal prostředník nebo zprostředkovatel.

Pod pojmem podnik rozumíme subjekt, který podniká za účelem zisku. Podnikání elementární síla v oblasti ekonomického rozvoje tržního hospodářství. Podnikání je popsáno v obchodním zákoníku jako „soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku“.¹

Podnikatelem může být fyzická nebo právnická osoba definovaná obch. zákoníkem jako:

- Osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
- Osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění,
- Osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,
- Osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.²

Podnikání fyzických osob jednou z možných variant jak získat finanční příjem pro svou potřebu. V některých právních předpisech jsou označováni pojmem „Osoby samostatně výdělečně činné“ zkráceně OSVČ. Druhou možností, plynoucí z pracovně právních vztahů, je zaměstnání jako osoba vykonávající závislou činnost.

Důvody a motivace, které vedou fyzické osoby k podnikání, jsou u každého jiné. Např.: časová flexibilita, vyšší příjmy než zaměstnanec, samostatnost a nezávislost, seberealizace, zanechání firmy dalším generacím.

---

¹ § 2, odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů - dále zpravidla jen „Obchodní zákoník“ a v odkazech též „OZ 513/1991“

² §2, odst. 2 OZ 513/1991

Pro podnikání je třeba, aby podnikatel dosáhl potřebné kvalifikace v daném oboru podnikání. Nedílnou součástí je odborná způsobilost a schopnost orientovat se v podnikatelském prostředí.

Jedním z rozdílů mezi fyzickou a právnickou osobou je, že FO vykonává živnost pod svým jménem a příjmením, PO pod svým názvem. Právnické osoby lze podle OZ rozdělit do tří skupin:

- PO založené jen s účelem provozování podnikatelské činnosti, zvláště obchodní společnost, komanditní společnost, státní podnik,
- PO založené k výkonu podnikatelské činnosti, které lze založit i pro jiné účely, jedná se o společnost s ručením omezeným, akciová společnost, družstvo,
- PO založené z jiných než podnikatelských důvodů, které však můžou získat živnostenské či podnikatelské oprávnění, jde hlavně o rozpočtové a příspěvkové organizace zakládané v souladu se zákonem č. 576/1990 Sb., dále novelizováno v zákoně č. 83/1990 Sb.

Živnost je soustavná činnost provozována podnikatelem samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem.³

Živnost v poměru k podniku či firmě je charakteristická nižším počtem zaměstnanců a omezená kapitálová síla. Obvykle má jednoho vlastníka nebo několik společníků. Ve srovnání s podnikem či firmou má méně zaměstnanců a nevelkou kapitálovou sílu.

Z podmínek pro provozování živnosti vyplývá, že živnost může vykonávat fyzická nebo právnická osoba při dodržení podmínek stanovených zákonem:

- Všeobecné podmínky pro provozování živnosti fyzickými osobami zahrnují požadavek na plnoletost, tj. dosažení věku 18 let, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost a bez nedoplatků vůči státu. Důvodem pro zakázání vykonávání živnosti může být konkurz s následným vyrovnáním,

---

³ §2, odst. 1 živnostenského zákona 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, novelizovaném v zákoně 130/2008 sb.

- Zvláštní podmínky pro provozování živnosti jsou odborné a jiné způsobilosti, s ohledem na požadavky zákona popřípadě předpisů.

Živnosti se člení do dvou základních kritérií, a to dle způsobu získání živnostenského oprávnění nebo podle předmětu činnosti.

Následně můžeme rozdělení podle způsobu získání živnostenského oprávnění ještě členit na živnosti:

- Ohlašovací, ty lze provozovat již na základě ohlášení a dělí se na:
  - a) Řemeslné, odborná způsobilost se prokazuje výučním listem, dokladem o maturitní zkoušce, diplomem apod.,
  - b) Vázané, u těch je třeba svou odbornou způsobilost dokazovat jinými dokumenty než u řemeslných živností,
  - c) Volné, zde není vymezena podmínka o odborné kvalifikaci,
- Koncesované, které lze provádět teprve až po povolení státních orgánů.

Živnosti podle předmětu podnikání jsou: obchodní, výrobní a poskytující služby. (Veber, 2008, s. 45-67)

2.2 Kvantitativní vymezení malých a středních firem

V drtivé většině ekonomik je pojetí malých a středních firem chápáno odlišně s ohledem na národní kontext a doposud neexistuje žádná ucelená, všeobecně přijímaná definice malého a středního podnikání. Rozhodujícím hlediskem pro vymezení malých a středních firem je obvykle jen počet zaměstnanců (a přesto různé instituce i zde odlišně vymezují pojem malého a středního podnikání - jiné vymezení má např. statistický úřad, OSSZ, ČMZRB apod.).

Z tohoto hlediska je proto na místě hlouběji rozebrat podstatu vlastního podnikání malého nebo středního podnikatele z ryze pragmatického pohledu. V rámci Národního programu přípravy ČR na členství v EU – 1999 se ČR zavázala ke sjednocení vymezení pojmu MSP nejpozději ke dni vstupu ČR do EU. Toto vymezení je charakterizováno 3 základními kritérii:

- a) Podle oborů činnosti,
- b) počet zaměstnanců,
- c) ekonomická nezávislost. (Heczková, 2006, s. 20-38)

2.2.1 Podniky podle oborů činnosti

Rozdělení podniků podle oborů činností se do roku 2009 provádělo klasifikací OKEČ. Ta byla nahrazena k 1. lednu 2009 klasifikací CZ – NACE. Důvodem ke vzniku nové klasifikace byly změny ve struktuře hospodářství, organizací, a vznik nových technických a technologických ekonomických činností. Klasifikace CZ - NACE byla vypracována v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006. Klasifikace CZ – NACE více zohledňuje technologický rozvoj a strukturální změny v hospodářství za posledních 15 let. Tato klasifikace je lépe srovnatelná s dalšími z jiných zemí.

Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) – úroveň 1:

- A. zemědělství, lesnictví, rybářství,
- B. těžba a dobývání,
- C. zpracovatelský průmysl,
- D. výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu,
- E. zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi,
- F. stavebnictví,
- G. velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel,
- H. doprava a skladování,
- I. ubytování, stravování a pohostinství,
- J. informační a komunikační činnosti,
- K. peněžnictví a pojišťovnictví,
- L. činnosti v oblasti nemovitostí,
- M. profesní, vědecké a technické činnosti,
- N. veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení,
- O. vzdělávání,
- P. zdravotní a sociální péče,
- Q. kulturní, zábavní a rekreační činnosti,
- R. ostatní činnosti,
- S. činnosti domácností jako zaměstnavatelů; činnosti domácností produkujících blíže neurčené výrobky a služby pro vlastní potřebu,
- T. činnosti exteritoriálních organizací a orgánů.

2.2.2 Podniky podle velikosti

Podle velikosti členíme podniky na malé střední a velké. Nicméně dle tohoto rozdělení získáme pouze kvantitativní charakteristiky. Nevypovídá nám nic o kvalitativních schopnostech podniku jako o jeho výkonnosti, rentabilitě, či schopnosti dlouhodobě maximalizovat zisk. K tomu byly vypracovány jiné ukazatele jako rentabilita vlastního kapitálu, rentabilita aktiv, výše zisku na jednoho zaměstnance, apod.

V roce 1997 došlo ke změně vymezení podniků pro statistický a klasifikační přístup. Byla zahájena harmonizace české statistiky s typologií podnikání Eurostatu. Podniky byly rozděleny do tří základních skupin podle počtu zaměstnanců:

- malé podniky – do 20 zaměstnanců,
- střední podniky – do 100 zaměstnanců,
- velké podniky – nad 100 zaměstnanců.

Na základě kritérií Evropské komise 96/280/EC z 3. 4. 1996 byly stanoveny nové prahy:

- velmi malý podnik – do 10 zaměstnanců, obrat do 2 milionů ECU, a aktiva do 2 milionů ECU,
- malý podnik – do 50 zaměstnanců, roční obrat do 7 milionů ECU a aktiva do 5 milionů ECU,
- střední podnik – do 250 zaměstnanců, roční obrat do 40 milionů ECU a aktiva do 27 milionů ECU,
- velký podnik – do 500 zaměstnanců, roční obrat nad 40 milionů ECU a aktiva nad 27 milionů ECU, podnik s více než 500 zaměstnanci se označoval jako velmi velký podnik.

Evropská komise stanovila v doporučení 2003/361/EC ze dne 6. 5. 2003 nová kritéria přepočtená v eurech.

- mikropodnik – zaměstnává do 10 zaměstnanců, roční obrat popř. celková aktiva nepřesahují 2 miliony EUR,
- malý podnik – zaměstnává do 50 zaměstnanců, roční obrat popř. celková aktiva nepřesahují 10 milionů EUR,
- střední podnik – zaměstnává 50 až 250 zaměstnanců, roční obrat do 50 milionů EUR a celková bilanční hodnota majetku do 43 milionů EUR.

Právní vymezení malých a středních podniků v ČR definuje zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Malé a střední podnikání je vymezeno následujícím způsobem:

Definice malých a středních podniků:

- má méně než 250 zaměstnanců,
- aktiva v rozvaze jsou menší než 980 mil. Kč nebo čistý obrat posledního uzavřeného období není vyšší než 1450 mil. Kč., konečné částky jsou vedené ke konečným příjmům a k úhrnu majetku
- je nezávislý

Malého podnikatele zákon stanoví:

- zaměstnává méně než 50 zaměstnanců,
- aktiva v rozvaze nepřesahují 180 milionů Kč a jeho čistý obrat za poslední účetní období je menší než 250 milionů Kč,
- je nezávislý.

Za drobného podnikatele je považován podnik s méně než 10 zaměstnanci a splňuje

Za malého podnikatele je pokládán ten, kdo:

- počet zaměstnanců nepřesahuje 50 pracovníků,
- aktiva podniku jsou menší než 180 mil. Kč, nebo jeho čistý obrat za poslední uzavřené účetní období nedosáhl 250 mil. Kč.
- je nezávislý, viz výše

Česká legislativa zná ještě jeden termín a to drobný podnikatel. Tím je podnikatel, který splní předchozí podmínky pro malého podnikatele a navíc zaměstnává do 10 zaměstnanců (ČSÚ, 2012).

Česká správa sociálního zabezpečení má vlastní zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, rozděluje podniky do dvou skupin, podle počtu zaměstnanců:

- malé organizace – méně než 25 zaměstnanců
- organizace – více než 25 zaměstnanců

Tato klasifikace dle velikosti je velmi užitečná, např. při udělování podpor podnikání. Nicméně v době kdy stále více práce závisí na moderní technice, nikoliv na fyzické práci se stává tato metoda zaostávající (OSSZ, 2012).

2.3 Vliv MAS na hospodářství ČR

Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, mohou obce mezi sebou spolupracovat pouze při výkonu samostatné působnosti. Obce mezi sebou mohou uzavřít smlouvu ke splnění konkrétního úkolu, vytvořit dobrovolný svazek obcí, nebo založit právnickou osobu (obchodní společnost, družstvo apod.).

Zakládání právnických osob dvěma nebo více obcemi je upraveno obchodním zákoníkem. Spolupráce obcí s právnickými a fyzickými osobami vychází z ustanovení občanského zákoníku o zájmových sdruženích právnických osob a o smlouvě o sdružení. Ustanovení občanského zákoníku však nelze použít na spolupráci obcí mezi sebou s výjimkou úpravy registrace, zrušení a zániku svazku obcí. Na základě veřejnoprávní smlouvy je v oblasti přenesené působnosti možné svěřit části či celou přenesenou působnost k výkonu obci jiné. Nejobecnějším členěním forem spolupráce je přiřazení jednotlivých specifických forem spolupráce formám právním. Základním rozlišovacím aspektem z pohledu zákona jsou zúčastněné subjekty. Je tak rozlišena spolupráce výhradně mezi obecní a spolupráce jiných právnických a fyzických osob (tedy i obcí). Vztahy mezi konkrétními formami spolupráce a právními formami spolupráce přibližuje uvedená tabulka.

Tabulka 2.1 Vztahy mezi formami spolupráce

Právní forma	Subjekty	Norma	Konkrétní normy
Smlouva ke splnění konkrétního úkolu	Pouze obce	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích	x
Smlouva o vytvoření dobrovolného svazku obcí	Pouze obce	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích	x
Společná právnická osoba obcí	Pouze obce	Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník	x
Obchodní společnost	Fyzické i právnické osoby	Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník	x
Obecně prospěšná společnost	Fyzické i právnické osoby	Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech	svazky obcí
Zájmové sdružení právnických osob	Fyzické i právnické osoby	Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník	euroregiony, sdružení obcí, místní akční skupiny, svaz měst a obcí ČR, národní síť zdravotních měst
Smlouva o sdružení	Fyzické i právnické osoby	Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník	euroregiony
Občanské sdružení	Fyzické i právnické osoby	Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů	místní akční skupiny

Zdroj: NSMAS, vlastní zpracování

Místní akční skupiny mají svůj neoddiskutovatelný význam právě v tom, že jsou založeny na partnerském přístupu soukromé, veřejné a neziskové sféry. Veřejný sektor může být reprezentován různými státními orgány, dobrovolnými svazky obcí nebo jednotlivými obcemi. Soukromou sféru zastupují podnikatelé, fyzické osoby, zájmová sdružení a neziskové organizace. Mezi těmito zúčastněnými stranami je zcela nezbytné dodržovat předepsaný poměr, a to tím způsobem, že zástupci soukromé sféry musejí představovat na úrovni rozhodování nejméně 50 %. Takové složení zaručuje možnost vyjádřit se a plnohodnotně se zapojit do projektů skutečně všem, který se rozvoj lokalit týká (Frumarová, 2002).

Tyto skupiny spolupracují na rozvoji venkova, zemědělství a při získávání finanční podpory z EU a národních programů, pro svůj region, metodou LEADER (Liaison Entre Actions Développement de l'Économie Rurale neboli Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku).

Základní principy metody LEADER:

- a) Spolupráce – společné projekty MAS v rámci státu, EU a dalších zemích,
- b) síťování – výměna zkušeností mezi skupinami LEADER,
- c) inovativnost – nalézání nových řešení problémů venkovských regionů,
- d) integrované a více sektorové akce,
- e) místní rozvojová strategie,
- f) partnerství veřejných a soukromých subjektů,
- g) přístup zdola nahoru – o budoucnosti regionu rozhodují lidé žijící a pracující v území, znající jeho tradice a potřeb.

Metoda Leader byla známá v ČR už od roku 90. let 20. století. První MAS u nás začaly vznikat v roce 2002 s Programem obnovy venkova. V programovacím období 2004 – 2006 (LEADER +) byl další příležitostí Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, který byl spolufinancován EU, a také samostatný národní program LEADER ČR financovaný výhradně ze státního rozpočtu ČR, který byl vypisován jako roční dotační program Ministerstva zemědělství. Od počátku roku 2007 je LEADER jednou z Os Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013, konkrétně Osy IV. LEADER.

Základní parametry MAS:

MAS dle Programu rozvoje venkova může být obecně prospěšná společnost podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů, občanské sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, zájmové sdružení právnických osob podle § 20, písm. f) zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (Občanské sdružení podle § 829 zákona č. 40/1964 Sb. místní akční skupinou být nemůže),

účast zástupců veřejné správy v MAS je maximálně 50% (týká se i řídicího orgánu), druhá polovina je tvořena zástupci podnikatelů a neziskových organizací,

geograficky homogenní území,

počet obyvatel od 10 000 do 100 000 mimo města s počtem obyvatel větším než 25 000, hustota obyvatel do 150 obyv./km²,

členové MAS musí mít v daném mikroregionu bydliště, sídlo, nebo v něm musí působit,

MAS musí mít stanoven statut, stanovy, organizační řád, strukturu a být registrována u MV ČR,

MAS musí projednat a schválit strategii pro území dané MAS, fungování metodou LEADER. (Ministerstvo zemědělství, 2009 – 2011).

Výběr místních akčních skupin k podpoře z PRV je již ukončen. Probíhal ve dvou kolech a celkem bylo vybráno 112 místních akčních skupin (MAS). Tyto MAS budou na realizaci své místní rozvojové strategie získávat prostředky až do konce programovacího období, tedy do roku 2013. Projekty konečných žadatelů ze svého území mohly vybrané MAS předkládat od roku 2008 již ve čtyřech kolech příjmu Žádostí o dotaci k zaregistrování na regionální odbory Státního zemědělského intervenčního fondu. Do konce programovacího období se počítá ještě s 12 koly příjmu žádostí konečných žadatelů z území podpořených MAS. Celková alokace na MAS a realizaci jejich strategií do konce programovacího období je 184,3 milionů EUR.

V roce 2011 proběhlo v ČR poslední hodnocení úspěšnosti MAS. Komise složená ze zástupců Státního zemědělského intervenčního fondu, delegátů ministerstva zemědělství a Národní sítě MAS hodnotila celkem 112 MAS se zaměřením na jejich strategické dokumenty, administraci výzev a výběr projektů v rámci Strategického plánu Leader, personální zajištění, integraci a rozvoj, monitoring a evaluaci, propagaci a nadstavbu aktivit.

Hodnotící kritéria uvádí tabulka č. 2.2

Tabulka 2.2 Hodnocení úspěšnosti MAS

	Název skupiny	Doplňující komentář
A	nejlépe fungující MAS – příklady dobré praxe	vysoce transparentní a důvěryhodné, aktivní a aktivizující území
B	dobře fungující MAS	je u nich prokazatelná nadstavba metody LEADER
C	průměrné MAS	splňují formální požadavky pro existenci a čerpání, efekt je téměř stejný, jako kdyby finance byly přerozdělovány centrálně
D	MAS, které by svůj přístup měly přehodnotit	jsou na hranici toho, co se od nich očekává, splňují pouze formální pravidla

Zdroj: MZE, vlastní zpracování

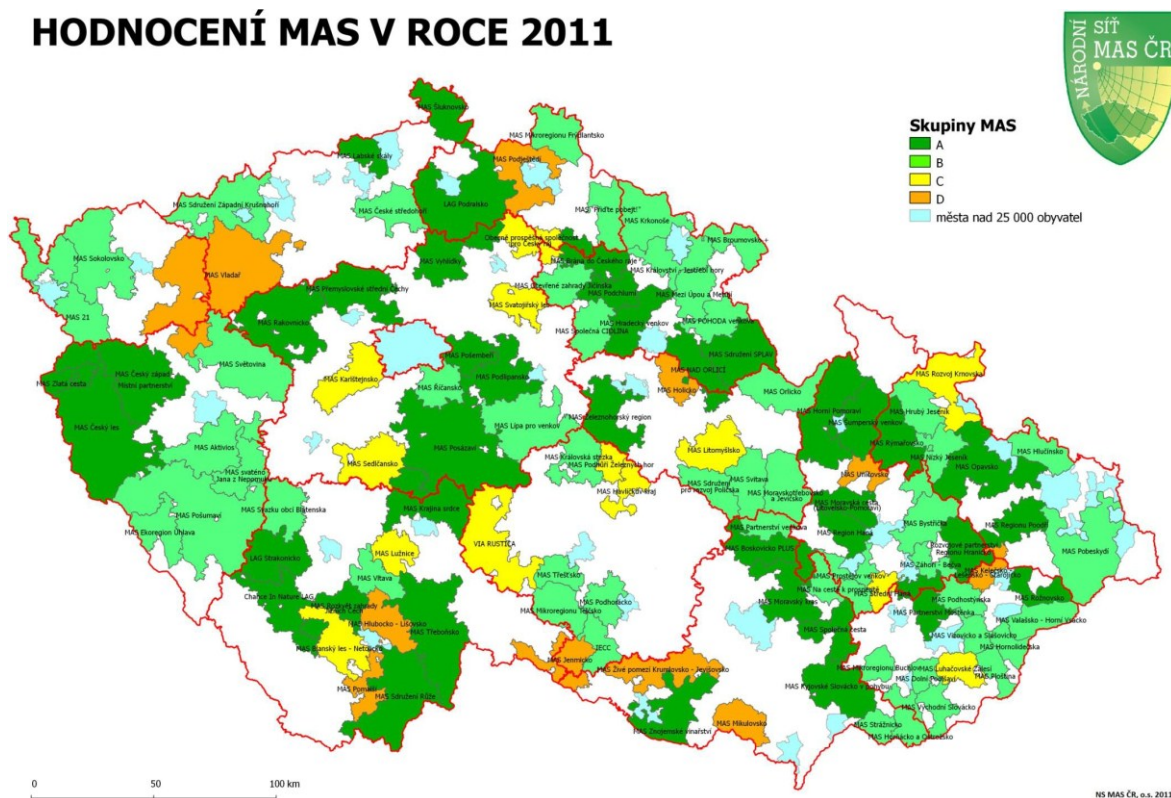
Hodnocení jednotlivých MAS v ČR je vidět na obrázku č. X. Dle vyjádření Ministerstva zemědělství proběhlo hodnocení úspěšně. Celkově se v prvních dvou skupinách (A,B)

umístilo 80 % MAS, což je zlepšení oproti roku 2010. Nejúspěšnější je MAS Moravský kras, na druhém místě se umístila MAS Posázaví. (Národní síť místních akčních skupin, 2011).

Obrázek 2.1 Hodnocení MAS v roce 2011

HODNOCENÍ MAS V ROCE 2011

Zdroj: MZE, 2011

3 PROGRAMY STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU NA PODPORU PODNIKÁNÍ

3.1 Obecná charakteristika podpor pro podnikání

Koncepce rozvoje malého a středního podnikání v rozmezí let 2007 – 2013, vypracovaná Ministerstvem průmyslem a obchodu předpokládá, že malí a střední podnikatelé hrají významnou roli při vytváření nových pracovních příležitostí a všeobecně působí jako faktor sociální stability a ekonomického rozvoje. Evropská unie považuje tento sektor za páteř evropské ekonomiky a hybnou sílu inovací, zaměstnanosti a sociální integrace. Česká republika se již stala zemí, ve které má další charakter vývoje sektoru malého a středního podnikání, vzhledem k jeho významu v ekonomice, podstatný dopad na celkový ekonomický a tím i sociální vývoj země a jednotlivých jejích regionů.

Devadesátá léta 20. století se v ČR vyznačovala větší mírou důrazu na kvantitativní aspekty rozvoje malého a středního podnikání, je zejména období po vstupu České republiky do Evropské unie spojeno s rostoucí potřebou posilování kvality sektoru malých a středních podnikatelů. Tato kvalita je vyjádřena v jejich schopnosti obstát v konkurenci na lokálním, národním i mezinárodním trhu nikoliv pouze v důsledku levné pracovní síly a práce ve mzdě, ale i v důsledku rostoucí efektivnosti podnikatelské činnosti, schopnosti poznat a flexibilně reagovat na podnikatelské příležitosti.

2. polovina tohoto desetiletí a také další léta budou obdobím, ve kterém bude nutné podpořit a urychlit ty změny v sektoru malých a středních podnikatelů, které jsou potřebné k zachování a zvýšení jeho konkurenceschopnosti. Zvláštní význam má v tomto směru podpora směřující k posilování a rozšiřování skupiny podniků střední i menší velikosti schopných pozitivně reagovat na výzvy, které s sebou přináší značný objem zahraničních investic uskutečněných v České republice do oborů vyžadujících vysoké inovační tempo a globalizační tendence. Neméně důležitý však bude i další rozvoj malého a středního podnikání v oborech vytvářejících potřebnou diverzifikaci struktury ekonomiky, zaměstnanost na lokální úrovni a kvalitu života spojenou s dostupností služeb poskytovaných tuzemskými podnikateli.

Období let 2007 – 2013 nabídne České republice příležitost, která se v podobném rozsahu nemusí již zřejmě opakovat. Touto příležitostí je značný rozsah prostředků ze strukturálních fondů, které bude možné získat. Pokud budou tyto prostředky efektivně využity

k dalšímu posílení infrastruktury podporující podnikání a budou investovány do nástrojů vytvářejících základ pro dlouhodobě udržitelný systém přímých podpor pro podnikatele, jsou schopny pozitivně ovlivnit vývoj sektoru malých a středních podnikatelů i za horizontem roku 2013. Úsilí vlády a příslušné části státní správy bude v letech 2007 - 2013 směřovat k tomu, aby společným úsilím a ve spolupráci se zástupci podnikatelské samosprávy a kraji byly dále zmírňovány a odstraňovány bariéry vzniku, rozvoje a efektivního působení malých a středních podnikatelů jak v české ekonomice, tak i za jejími hranicemi. (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2006)

Podnikatelské prostředí České republiky, ve kterém působí malí a střední podnikatelé po vstupu České republiky do Evropské unie, se vyznačuje těmito hlavními rysy:

- a) Harmonizací většiny národních předpisů s legislativou Evropské unie,
- b) klesající mírou daně z příjmu, při zachování relativně vysokého zdanění práce (odvody na zdravotní a sociální pojištění) a celkové složitosti daňového systému a jeho relativně vysoké administrativní náročnosti, zejména pro drobné podnikatele,
- c) vysokou mírou ochrany zaměstnanců při ukončování pracovního poměru omezující pružnou reakci na vývoj trhu,
- d) relativně vysokou mírou otevřenosti ekonomiky, která se prohloubila vstupem do Evropské unie,
- e) nedostatečnou infrastrukturou k usnadnění přenosů výsledků výzkumu vývoje do
- f) komerčního využití,
- g) neomezeným kapitálovým trhem a chybějícím kapitálovým trhem pro společnosti mimo hlavní trh,
- h) konsolidovaným bankovním sektorem a leasingovým trhem s rostoucí nabídkou produktů pro malé a střední podnikatele,
- ch) chybějícími nástroji pro financování vysoce inovativních projektů menších podnikatelů s kratší historií a dosud minimálním významem investic business angels,
- i) strukturou nabídky pracovní síly, která z hlediska její kvalifikace a lokalizace postupně
- j) reaguje na potřeby trhu a řešení dílčích deficitů,

- k) již poměrně vyspělým a propracovaným systémem institucí a nástrojů pro poskytování přímých a nepřímých podpor pro malé a střední podnikatele s vysokým podílem veřejných
- l) prostředků využívaných pro nepřímé formy podpory, převažujícím podílem dotací jako nástroje přímé podpory a poměrně administrativně náročnými procedurami pro získání a vyplacení většiny typů podpor,
- m) zlepšujícími se možnostmi vymahatelnosti práva a rostoucím rozsahem informací o úvěrové historii dlužníků, avšak se zatím přetrvávající poměrně dlouhou dobou potřebnou k vymáhání pohledávek,
- n) zlepšujícími se možnostmi vymahatelnosti práva a rostoucím rozsahem informací o úvěrové historii dlužníků, avšak se zatím přetrvávající poměrně dlouhou dobou potřebnou k vymáhání pohledávek,
- o) vytvořením a rozvojem nezbytných struktur pro čerpání prostředků z evropských fondů a rostoucí zkušeností v této oblasti,
- p) přílivem zahraničních investic generujících poptávku po subdodavatelích zvyšujících kupní sílu v regionech jejich realizace a vytvářejících rostoucí trhy pro terciální obory činnosti zejména obchod a služby,
- q) zlepšující se nabídkou průmyslových zón na zelené louce a dalších vhodných
- r) podnikatelských nemovitostí a nedostatečným využitím již dříve vzniklých, nyní však nevyužívaných a zanedbaných produktivních ploch.

3.1.1 Zlepšování podnikatelského prostředí

Podnikatelské prostředí představuje jeden ze základních faktorů ekonomického rozvoje. Kvalitní, podnikatelsky přívětivé prostředí je jednou ze základních podmínek růstu konkurenční schopnosti podniků a je základním předpokladem růstu konkurenceschopnosti ekonomiky. Podnikatelské prostředí je třeba chápat jako soubor vnějších faktorů ovlivňujících ekonomické postavení, motivaci a chování konkrétních podnikatelských subjektů. Podnikatelské prostředí je tvořeno širokou škálou podmínek pro podnikání v oblasti legislativy, institucionální infrastruktury a fungování trhů.

3.1.2 Rozšiřování a zkvalitňování infrastruktury pro rozvoj malého a středního podnikání

Rozvoj infrastruktury pro malé a střední podnikatele bude probíhat v těchto směrech:

- a) Zvyšování přehlednosti centralizovaného poskytování informací prostřednictvím portálu BusinessInfo, zajištění plného pokrytí všech typů podpůrných aktivit tímto portálem a vysoké spolehlivosti poskytovaných informací,
- b) zvyšování kvality a rozsahu finančně dostupného základního podnikatelského poradenství pro podnikatele v různém stádiu rozvoje,
- c) zpřístupnění přehledu výzkumných a vývojových kapacit specializovaných na příslušné oblasti pro malé a střední podnikatele,
- d) zvyšování zapojení malých a středních podnikatelů do systému partnerství veřejného a soukromého sektoru,
- e) rozvoj infrastruktury pro průmyslový výzkum, vývoj a inovace,
- f) podpora sdružování malých a středních podniků, rozvoj jejich subdodavatelského potenciálu ve vztahu k velkým nadnárodním společnostem a vytváření klastrů.

Infrastruktura pro rozvoj podnikání bude dále posilována a zkvalitňována s využitím prostředků strukturálních fondů v programech zaměřených na :

- a) Rozvoj informačních a poradenských služeb včetně poradenských služeb pro přípravu
- b) projektů předkládaných do operačních programů,
- c) budování infrastruktury pro výzkum, vývoj a inovace,
- d) pro vzdělávání podnikatelů,
- e) pro rozvoj klastrů,
- f) podporu vstupu na zahraniční trhy.

3.1.3 Přímá podpora malého a středního podnikání

Podpora projektů malého a středního podnikání vychází z těchto zásad:

Podpora výrobků s vyšší finalitou a lepším zhodnocením vstupů a příznivým vlivem na životní prostředí,

integrace podnikatelských subjektů zvyšující konkurenceschopnost malých a středních podnikatelů s regionální podporou, která umožní

potřebnou diferenciaci podpory a zvýšenou podporu pro projekty s vysokými

přínosy pro ekonomiku a rozvoj regionů (např. tvorba pracovních míst ve vybraných regionech, úspory energie, rozvoj vybraných odvětví),
větší zapojení nástrojů zvyšující využití přístup malých a středních podnikatelů ke kapitálu, zejména soukromému, založených na principu plné nebo částečné návratnosti
a principu rozložení rizika,
zaměření dotační formy především na rozvoj znalostí ekonomiky a podporu vzdělávacích, informačních a poradenských služeb.

3.1.4 Nástroje přímé podpory podnikatelů a rozvoje infrastruktury podnikání a jejich financování

Mezi hlavní nástroje podpory malého a středního podnikání patří mimo jiné cenově zvýhodněné záruky za bankovní úvěry, úvěry se sníženou úrokovou sazbou a podřízené úvěry, dotace a kapitálové vstupy. Rozvoj infrastruktury pro podnikání bude podporován formou dotací.

Speciální důraz je kladen na podpory vstupu do podnikání a na podpory posilující kapitál malých a středních podnikatelů včetně zajištění dostatečných zdrojů na jejich podporu pro vstup na zahraniční trhy, úvěrů pro výrobní zajištění exportních zakázek a poskytování zvýhodněného pojišťování exportních rizik.

Samozřejmě je také zajištěno financování celostátních programů především ze strukturálních fondů a státního rozpočtu. Programy realizované regiony budou financovány z prostředků strukturálních fondů a krajů. V případě záruk, úvěrů a rizikového kapitálu budou vytvářeny fondy s účastí veřejných prostředků v souladu s legislativou EU pro jejich tvorbu, správu pohledávek z jejich operací a jejich vypořádání.

Programy, z nichž budou podnikatelé získávat prostředky strukturálních fondů mají zaměření týkající se:

- a) Využívání druhotných a obnovitelných zdrojů energie,
- b) podpora rozvoje lidského kapitálu včetně mezinárodního obchodu,
- c) podpora pronikání na zahraniční trhy,
- d) investičně zaměřené projekty, ke zvyšování konkurenceschopnosti, zejména v důsledku realizace inovací,
- e) úspora energií.

Programy, které jsou financované ze státních rozpočtů v závislosti na jeho zdrojových rozpočtech, jsou především zaměřeny na:

Investiční projekty malých a středních podnikatelů na území ČR, kde je vyloučena podpora podnikání ze strukturálních fondů,
tvorbu špičkového designu,
certifikace,
poradenství,
podporu zapojení podniků do procesu internacionalizace.

3.1.5 Realizace koncepce a způsob jejího financování

Realizace koncepce je zabezpečována:

- a) vyhlášením programů podpory malého a středního podnikání schválených vládou na základě zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky v oblasti přímých podpor podnikatelů využitím prostředků strukturálních fondů pokryjí jak území Cíle 1, tak i Cíle 2 při respektování pravidel přípustné intenzity veřejné podpory a alokace prostředků z rozpočtu EU a regionálních priorit stanovených kraji,
- b) grantovými schématy a programy podpory vyhlášenými kraji v rámci regionálních operačních programů doplňující programy podle písm. b) např. v oblasti infrastruktury rozvoje podnikání a infrastruktury vytvářející podmínky pro rozvoj určitých podnikatelských aktivit na území kraje nebo na jeho části.

Je předpoklad, že v tříletém horizontu bude na podporu malého a středního podnikání ze státního rozpočtu z kapitoly Ministerstva průmyslu a obchodu vynaloženo celkem 5 700 mil. Kč, z toho v roce 2007 1 800 mil. Kč, v roce 2008 1 900 mil. Kč a v roce 2009 2 000 mil. Kč. Do roku 2013 se předpokládá vynaložit dalších 13 600 mil. Kč.

Na podporu podnikání využity i prostředky strukturálních fondů EU především Evropského fondu pro regionální rozvoj, jehož prostředky směřují na podporu infrastruktury a výrobních investic. V tříletém horizontu je reálné předpokládat, že na podporu rozvoje malého a středního podnikání bude vynaloženo celkem 16 32 200 mil. Kč.

Kromě prostředků státního rozpočtu a strukturálních fondů jsou významným zdrojem rozvoje malého a středního podnikání také samozřejmě soukromé prostředky, a to jak vlastní prostředky malých a středních podnikatelů, tak prostředky komerčních bank a soukromých investorů.

3.2 Fondy EU

Je obecně známým faktem, že ČR svým vstupem do EU v květnu 2004 získala mnoho nových možností týkajících se financování svých projektů. Fondy EU představují hlavní nástroj realizace evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Právě jejich prostřednictvím se rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony.

Evropská unie disponuje třemi hlavními fondy:

Strukturální fondy:

- a) Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)
- b) Evropský sociální fond (ESF)

Fond soudržnosti (FS)

3.2.1 Politika hospodářské a sociální soudržnosti

Jedná se o politiku založenou na soudržnosti členských států, s cílem co nejvíce zmírnit ekonomické a sociální disparity mezi jednotlivými členskými státy. Ekonomicky vyspělejší státy a regiony přispívají na chod regionů méně rozvinutých, čímž se má zvýšit životní úroveň obyvatel unie a dosáhnout tak vyšší stability jejího hospodářství. (Wokoun, 2008, s. 278-290)

Fungování politiky hospodářské sociální soudržnosti EU je postaveno na několika základních principech, které se reflektují v programové a právní úpravě celého procesu poskytování podpory a pomoci. Jedná se o princip programování, partnerství, koncentrace, adicionality (doplňkovosti), monitorování a vyhodnocování, patří sem také princip solidarity a subsidiarity. Princip partnerství je založena na úzké spolupráci mezi Evropskou komisí a

odpovídajícími orgány na místní, regionální a národní úrovni. Na základě principu koncentrace jde o použití prostředků fondů promyšleně koncentrovaně, na financování programů přinášejících maximální užitek, a to v cílových sektorech a regionech s největšími problémy. Dalším hlavním operačním principem je princip programování, který podává časový rozvrh pro rozdělení pomoci. Pomoc je systematicky namířena do nejméně rozvinutých regionů a je prováděna formou víceletých a všeoborových programů, pro které se zpracovávají programové dokumenty. Princip doplňkovosti (adicionality) stanovuje, že prostředky poskytované ze společného rozpočtu EU mají pouze doplňující charakter ostatních veřejných výdajů, nikoliv nahrazující. U principu monitorování a vyhodnocování se jedná o průběžné vyhodnocování a sledování prováděných opatření a celkové efektivnosti vynaložených prostředků. Princip solidarity zajišťuje, aby hospodářsky vyspělejší státy a regiony přispívaly do společného rozpočtu na podporu států a regionů méně vyspělých. Princip subsidiarity tkví v tom, že jednotlivé cíle jsou plněny na co nejnížší možné úrovni rozhodování. Politika hospodářské a sociální soudržnosti patří mezi nejvýznamnější politiky společenství, nachází se na druhém místě ve financování politik ES za Společnou zemědělskou politikou. (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2008 – 2012)

3.2.2 Cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti

V současném programovacím období 2007 – 2013 došlo k redukci cílů ze tří a také ke zrušení Iniciativ s tím, že Iniciativa Společenství INTERREG III z programovacího období 2004 – 2006 se stala třetím samostatným cílem.

Na současné programovací období 2007 – 2013 byla schválena celková podpora finančních prostředků na realizaci politiky soudržnosti EU ve výši 308 mld. EUR, přičemž na Cíl 1 Konvergence připadne 252 mld. EUR (téměř 82 %), na Cíl 2 Konkurenceschopnost a zaměstnanost 48 mld. EUR (16 %), na Cíl Evropská územní spolupráce 7,5 mld. EUR (2 %). (MMR, 2012)

Cíl 1 – Konvergence

Tento cíl je určen regionům, jejichž hrubý domácí produkt (HDP/1 obyv.) na obyvatele měřený paritou kupní síly je nižší než 75 % průměru HDP EU. Členské státy, na něž je zaměřen cíl Konvergence a jejich hrubý národní důchod (HND) na obyvatele je nižší než 90 % průměru Společenství, mají možnost čerpat z Kohezního fondu (KF). Cíl Konver-

gence je financován z fondu soudržnosti a strukturálních fondů. Všechny regiony NUTS 2 v ČR kromě Prahy mají možnost čerpat pomoc v rámci tohoto cíle.

Je prioritou fondů a je určen k urychlení konvergence v nejméně rozvinutých regionech a členských státech tím, že zlepší podmínky pro růst a zaměstnanost prostřednictvím zvýšení kvality investic do lidského a hmotného kapitálu, rozvoje znalostí a inovací společnosti, zvýšení schopnosti přizpůsobovat se sociálním a ekonomickým změnám, ochrany a zlepšování životního prostředí a výkonnosti veřejné správy.

Cíl 2 – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Tento cíl je určen mimo nejméně rozvinuté regiony také na posílení konkurenceschopnosti a atraktivity regionů, jakož i ke zvýšení zaměstnanosti v regionech předvídáním sociálních a ekonomických změn, změn souvisejících s otevřením obchodu prostřednictvím zvýšení kvality a množství investic do lidského kapitálu, inovací, podpory znalostní společnosti a podnikání, zlepšování ochrany životního prostředí a adaptability, dostupnosti podniků a zaměstnanců a také k rozvoji trhů práce. Tento cíl má zahrnout území Společenství mimo cíl Konvergence a je financován z prostředků strukturálních fondů (ERDF a ESF).

Cíl 3 – Evropská územní spolupráce

Tento cíl je zaměřen na posílení přeshraniční spolupráce prostřednictvím společných regionálních a místních iniciativ, na posílení nadnárodní spolupráce prostřednictvím opatření souvisejících s prioritami Společenství a přispívajících k integrovanému územnímu rozvoji a na posílení meziregionální výměny a spolupráce zkušeností na vhodné územní úrovni.

Cíle je financován pouze z ERDF a zahrnuje regiony v blízkosti pozemních nebo mořských hranic, oblasti nadnárodní spolupráce definované s ohledem na opatření prosazující integrovaný územní rozvoj a podporu meziregionální spolupráce a výměny zkušeností. (Stejskal, 2009, s. 43 – 45)

3.2.3 Strukturální fondy

Na právě probíhající programové období 2007—2013 má ČR z evropských fondů k dispozici **26,69 miliard eur**. Abychom si mohli udělat představu, jak velkou sumu to představuje, lze ji přirovnat přibližně ke třem čtvrtinám ročního státního rozpočtu ČR.

Pro programové období 2007 – 2013 do strukturálních fondů patří Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF) a Evropský sociální fond (ESF), na těchto fondech je založena regionální a strukturální politika EU.

Evropský fond regionálního rozvoje

Tento strukturální fond byl založen na podnět nového člena EHS Velké Británie v roce 1974. Obecným cílem je pomáhat odstraňovat zásadní regionální diferenciace ve Společenství. ERDF přispívá k eliminaci rozdílů v úrovni rozvoje různých regionů a snižování míry zaostávání nejvíce znevýhodněných regionů, včetně městských a venkovských oblastí, regionů s přírodním nebo geografickým znevýhodněním, upadajících průmyslových regionů. Jedná se o podporu sociální a ekonomické soudržnosti a snižování regionálních rozdílů. Podporovány jsou investiční (infrastrukturální) projekty, jakými jsou např. výstavba železnic a dálnic, budování stokových systémů, podpora inovačního potenciálu podnikatelů, využívání obnovitelných zdrojů energie, ekologické a energeticky efektivní sanace bytových domů, investice do dopravní a technické infrastruktury průmyslových zón, modernizace systému krizového managementu apod.

Evropský sociální fond (ESF)

Tento strukturální fond byl založen v roce 1958. Přispívá k posilování sociální a ekonomické soudržnosti podporou vytváření většího množství pracovních příležitostí. ESF slouží k podpoře v období ekonomické globalizace evropský sociální model a jeho nezbytnou modernizaci a to v souladu s Lisabonskou strategií růstu a zaměstnanosti, také má podporovat politiky členských států, které vycházejí z Evropské strategie zaměstnanosti. Podporuje hlavně opatření pro prevenci a boj s nezaměstnaností, rozvoj lidských zdrojů, podpora rovných příležitostí pro ženy a muže a sociální interakci znevýhodněných skupin obyvatelstva. Podporovány jsou neinvestiční (neinfrastrukturní) projekty, jako např. rekvalifikace nezaměstnaných, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, mládež, děti a etnické menšiny a další znevýhodněné skupiny obyvatel, rozvoj institucí služeb zaměstnanosti, rozvoj vzdělávacích programů včetně distančních forem vzdělání, zlepšování podmínek pro využívání ICT pro učitele a žáky, zvyšování kompetencí řídicích pracovníků škol a školských zařízení v oblasti řízení a personální politiky, modernizace a zavádění kombinované a distanční formy studia atd.

Fond soudržnosti

Fond soudržnosti neboli Kohezní fond existuje od roku 1994. Napomáhá vyrovnávání rozdílů sociálně ekonomické vyspělosti mezi jednotlivými členskými státy EU, které usilují o splnění makroekonomických konvergenčních kritérií pro vstup do Hospodářské a měnové unie. Nárok na finanční prostředky z Fondu soudržnosti mají pouze členské státy vykazující méně než 90 % průměru HNP EU na 1 obyvatele. Hlavní rozdíl mezi strukturálními fondy a Fondem soudržnosti tkví v tom, že tento fond je určený na podporu rozvoje chudších států, nikoli regionů. Jsou z něj podporovány investiční projekty, avšak jen se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozsahu (silnice a dálnice I. Třídy, železnice, vodní doprava, řízení železniční, říční, námořní, silniční a letecké dopravy) a ochranu životního prostředí. (EUROSKOP, 2012)

Srovnání cílů a nástrojů programových období 2004 – 2006 a 2007 – 2013 zobrazuje obrázek č. 3.1

Obrázek 3.1 Cíle a nástroje fondů EU

FONDY EU		
RODINA FONDŮ	PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2004-2006	PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2007-2013
Strukturální fondy	Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)	Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)
	Evropský sociální fond (ESF)	Evropský sociální fond (ESF)
	Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF)	✗
	Finanční nástroj pro řízení rybolovu (FIFG)	✗
Fond soudržnosti (CF)	✓	✓
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)	✗	✓
Evropský rybářský fond (EFF)	✗	✓
Komunitární programy	✓	✓
Fondy předvstupní pomoci	PHARE	IPA
	SAPARD	
	ISPA	
Fond solidarity (EUSF)	✓	✓
Finanční nástroje regionální politiky	✗	JASPERS
		JEREMIE
		JESSICA

Zdroj: MPO, 2012

Nove iniciativy EU

Koncentrují se na podporu prosazení prioritních cílů HSS EU. Jejich cílem je zvýšit investice, podpoření ekonomického růstu a vytvoření nových pracovních míst v regionech a městech EU. Významným hlediskem je také využití a zapojení kapacit a zdrojů Evropské investiční banky (EIB), Evropské banky pro obnovu a rozvoj, Evropského investičního fondu (EIF) a Rozvojové banky Rady Evropy do politiky soudržnosti EU.

Iniciativa JESSICA

Tato iniciativa má za úkol podpořit udržitelný rozvoj a obnovu města a také sociální bydlení a tak přispět k rozvoji regionů. Nástrojem je kombinace podpor z fondů s bankovními půjčkami a studii odborníků z bank. Společně s Komisí se na této iniciativě podílí Evropská banka, EIF a EIB.

Iniciativa JEREMIE

Tato iniciativa je určena ke zlepšení přístupu malých a středních podniků k finančním prostředkům. Bude umožněn přístup k rizikovému kapitálu, ručení, půjčkám a dalším formám financování. Hlavními partnery Komise jsou EIF a EIB.

Iniciativa JASPERS

Cílem této iniciativy je pomáhat členským státům a jejich regionům spadajícím pod Cíl Konvergence s přípravou velkých projektů financovaných Fondem soudržnosti a Evropským fondem pro regionální rozvoj. Jedná se především o bezplatnou technickou pomoc a poradenství na požádání členského státu poskytované zkušenými odborníky participujících institucí. Partnery Komise při realizaci Iniciativy Jaspers jsou Evropská banka pro obnovu a rozvoj a EIB.

3.3 Operační programy

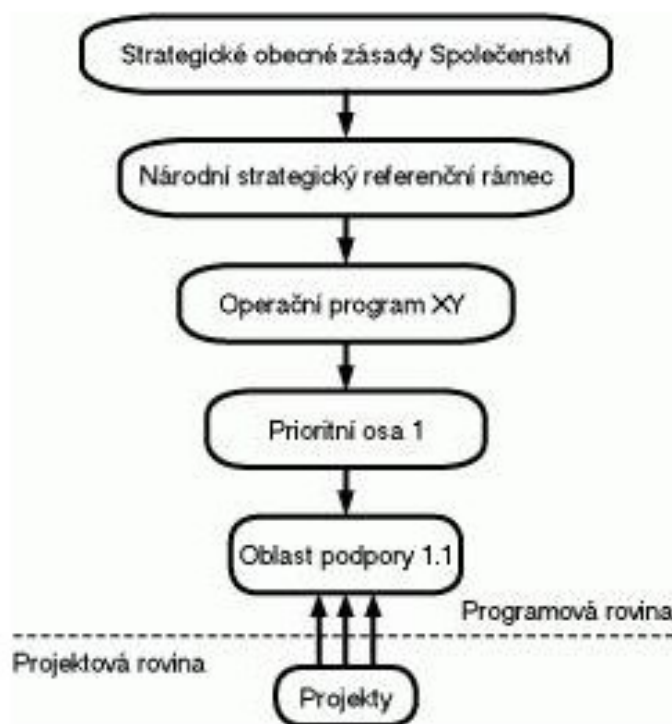
Všechny členské země si dojednávají s Evropskou komisí operační programy, jež jsou zprostředkujícím mezistupněm mezi třemi hlavními evropskými fondy (FS, ESF, ERDF) a příjemci finanční podpory v členských státech i regionech. Jedná se o strategické dokumenty představující průnik priorit politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU a dílčích zájmů všech členských států. Česká republika si pro programové období 2007 – 2013 vyjednala 26 operačních programů. Osm z nich je zaměřeno tematicky (např. životní prostředí, zaměstnanost, vzdělání a vědu, dopravu) a sedm zeměpisně (na Střední Moravu, Moravskoslezsko, Středočeský kraj atd.) Ostatní operační programy umožňují nadregionální, přeshraniční, meziregionální spolupráci či zajišťují administrativní, technické a výzkumné zázemí realizace politiky soudržnosti.

Operační programy se zaměřují na konkrétní definici využití a zaměření prostředků na jednotlivé priority, opatření a popř. i programy. Zpracováním operačních programů byly pověřeny krajské úřady a resortní ministerstva a krajské úřady. (Jeník, 2010, s. 114 – 115)

Operační programy jako oficiální dokumenty schválené Evropskou komisí definují, které problémy chce Česká republika za prostředky získané z evropského rozpočtu řešit a čeho chce v programovém období 2007—2013 dosáhnout. Zajišťují, aby projekty nebyly k financování vybírány nahodile, nýbrž podle toho, zda pomáhají uskutečňovat záměry kohezní politiky.

OP se dělí na prioritní osy, které konkrétněji vymezují, na co mohou být finance přidělené danému operačnímu programu vynaloženy. Prioritní osy se dále skládají z oblastí podpory, případně i z podoblastí podpory (viz schéma 3.2.).

Obrázek 3.2 Oblasti podpor prioritní osy

Zdroj: MPO, 2011

Všechny subjekty, jež chtějí požádat o finanční podporu z fondů EU, musejí předložit projekt řídicímu orgánu operačního programu. Řídicími orgány operačních programů jsou u tematicky zaměřených OP resortní ministerstva, u územně vymezených OP regionální rady regionů soudržnosti, což jsou územní celky odpovídající jednomu nebo více českým krajům zřízené za účelem přijímání dotací z evropských fondů (viz obrázek 3.3.)

Obrázek 3.3 Regiony soudržnosti

Zdroj: MPO, 2012

Projekt je dokumentem, který dokládá, jakou měrou aktivity žadatele přispějí k cílům stanoveným v operačním programu a tím samozřejmě k uskutečňování evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Žadatel proto musí znát všechny prováděcí dokumenty daného operačního programu a řídit se jeho prioritními osami. Řídící orgány operačních programů vyhláší pravidelně časově vymezené výzvy k předkládání projektů v rámci jednotlivých oblastí podpory a prioritních os.

3.4 Tematické operační programy

V ČR máme k dispozici osm tematicky zaměřených operačních programů v programovém období 2007 – 2013. Nyní si je představíme poněkud podrobněji.

3.4.1 Integrovaný operační program

Integrovaný operační program (IOP) je zaměřený na řešení společných regionálních problémů v oblastech infrastruktury pro veřejnou správu, veřejné služby a územní rozvoj: rozvoj informačních technologií ve veřejné správě, zlepšování infrastruktury pro oblast sociálních služeb, veřejného zdraví, služeb zaměstnanosti a služeb v oblasti bezpečnosti, pre-

vence a řešení rizik, podporu cestovního ruchu, kulturního dědictví, zlepšování prostředí na sídlištích a rozvoj systémů tvorby územních politik. (EUROSKOP, 2012)

Součástí IOP je několik tematických oblastí podpory, jež musejí být z hlediska vymezených kompetencí, dělby práce a subsidiarity (tzn. respektování pravomocí organizačně nižších úrovní) zajišťovány z centrální úrovně orgány územní veřejné správy nebo orgány státní správy:

- a) Podpora územního rozvoje,
- b) Zvýšení dostupnosti a kvality veřejných služeb,
- c) Modernizace veřejné správy.

Společným cílem těchto všech tematických oblastí je posílení veřejné správy, veřejných a navazujících služeb (dále jen veřejné služby) na území ČR s cílem zvýšit kvalitu života obyvatel a atraktivitu ČR pro investory. Vymezení konkrétních aktivit IOP je podloženo koncepčními strategickými materiály v daných oblastech (národní koncepce).

IOP je spolufinancován z ERDF, připadá na něj 7 % alokace vynaložené na Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a 6 % alokace vynaložené na Cíl Konvergence v ČR. Řídícím orgánem programu bylo ustanoveno Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR).

Mezi příjemci podpory převažují orgány veřejné správy (obce, kraje, svazky obcí) v omezené míře se budou na realizaci projektů v rámci IOP podílet neziskové organizace. Kontrolním a auditním orgánem je Ministerstvo financí. (MMR, 2011, s. 198 – 202)

V souladu s článkem 53 odst.1 písm. b) obecného nařízení je příspěvek z ERDF kalkulován ve vztahu k celkovým způsobilým veřejným výdajům. Příspěvek z ERDF je podle obecného nařízení EK maximálně 85% celkových způsobilých veřejných výdajů, minimální hranice spolufinancování z národních veřejných zdrojů je 15% celkových způsobilých veřejných výdajů. Financování IOP bude - vedle prostředků ERDF a národních veřejných zdrojů - zahrnovat v omezeném rozsahu i financování ze soukromých zdrojů (prioritní osy 3, 4a, 4b a 5).

Celková alokace IOP činí 1 582,4 mil. EUR, z toho pro cíl Konvergence je vyčleněna rozhodující část - 1 553,0 mil. EUR, pro cíl RKaZ pak částka 29,4 mil. EUR (nižší částka na

tento cíl je odůvodněna výrazně lepší situací v rámci regionu NUTS 2 Praha a dále tím, že podpora pro tento region se týká pouze vybraných úseků, které řeší IOP (prioritní osy 1b, 4b a 6b).

K dispozici je 6 prioritních os:

Prioritní osa 1a – Modernizace veřejné správy

Prioritní osa 1b – Modernizace veřejné správy

Prioritní osa 2 – Zavádění ICT v územní veřejné správě

Prioritní osa 3 – Zvýšení dostupnosti a kvality veřejných služeb

Prioritní osa 4a – Národní podpora cestovního ruchu

Prioritní osa 4b – Národní podpora cestovního ruchu

Prioritní osa 5 – Národní podpora územního rozvoje

Prioritní osa 6a – Technická pomoc

Prioritní osa 6b – Technická pomoc (MMR. 2012, s. 180 – 185)

3.4.2 Operační program podnikání a inovace (OPPI)

Tento operační program je zaměřený na podporu rozvoje podnikatelského prostředí a podporu výsledků výzkumu a vývoje do podnikatelské praxe. Podporuje vznik nových a rozvoj stávajících firem, jejich inovační potenciál a využívání obnovitelných zdrojů energie a moderních technologií. Operační program podnikání a inovace umožňuje zkvalitňování infrastruktury a služeb pro podnikání a navazování spolupráce mezi vědeckovýzkumnými institucemi a podniky.

O podporu v rámci tohoto operačního programu mohou žádat výzkumné instituce, sdružení podnikatelů, podnikatelé, vysoké školy a ostatní vzdělávací instituce, fyzické osoby, neziskové organizace, územní samosprávné celky a jimi zakládané a zřizované organizace, CzechTrade, CzechInvest a další.

Řídícím orgánem OPPI je Ministerstvo průmyslu a obchodu. Tento operační program je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF).

Operační program Podnikání a inovace (OPPI) spadá mezi tematické operační programy v cíli Konvergence a z pohledu finančních prostředků je třetím největším českým operačním programem: z fondů EU je pro něj vyčleněno **3,04 mld. €**, což činí přibližně **11,4 % veš-**

kerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Z českých veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 0,54 mld. €.

Globálním cílem OPPI je zvýšit do konce tohoto programovacího období konkurenceschopnost české ekonomiky a přiblížit inovační výkonnost sektoru průmyslu a služeb v ČR úrovni předních průmyslových zemí Evropy.

OPPI je zaměřen na zvýšení konkurenceschopnosti sektoru průmyslu a podnikání, podporu inovací, udržení přitažlivosti ČR a jejích regionů pro investory, na podporu inovací, urychlené zavádění výsledků výzkumu a vývoje do výrobní sféry, a to zejména stimulací poptávky po výsledcích vývoje a výzkumu, na podporu podnikatelského ducha a růst hospodářství založeného na znalostech pomocí kapacit pro zavádění nových technologií, včetně komunikačních a informačních technologií. (MPO, 2012)

Tento operační program byl schválen dne 3. 12. 2007 Evropskou komisí. OP Podnikání a inovace obsahuje **7 prioritních os** rozdělujících operační program na logické celky, a ty jsou dále konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpor, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.

V programovacím období 2007 – 2013 je k dispozici 7 prioritních os:

Prioritní osa 1 - „Vznik firem“ - Prioritní osa 1. OPPI je tvořena dvěma oblastmi podpory, které se zaměřují na vytváření podmínek pro vznik nových firem, s akcentem podpory na inovačně orientované firmy.

Oblast podpory 1.1 – Podpora začínajícím podnikatelům

Oblast podpory 1.2 – Využívání nových finančních nástrojů

Na prioritní osu 1 je z fondů EU vyčleněno 15,7 mil. €, tj. 0,4 % OPPI. Podpořeny jsou projekty např. na rekonstrukce dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, pořízení zásob, drobnější investičně zaměřené projekty s důrazem na diferenciaci charakteru podpory atd.

Prioritní osa 2 - „Rozvoj firem“ - Prioritní osa 2. OPPI obsahuje dvě oblasti podpory. První oblast se zaměřuje na podporu realizace rozvojových podnikatelských projektů kon-

kurenceschopných malých a středních podniků, kterým brání nízká vlastní kapitálová vybavenost nebo omezená schopnost poskytnout zajištění úvěru v možnosti získat externí zdroje financování prostřednictvím bankovních nástrojů. Druhá oblast podpory je zaměřena na zlepšování technické vybavenosti podniků nákupem moderních technologií, včetně komunikačních a informačních technologií (ICT) a na rozvoj vybraných strategických služeb.

Oblast podpory 2.1 – Bankovní nástroje podpory malých a středních podniků

Oblast podpory 2.2 – Podpora nových výrobních technologií ICT a vybraných strategických služeb

Na prioritní osu 2 je z fondů EU vyčleněno 918,7 mil. €, tj. 25,7% OPPI . Podporovány jsou projekty na rekonstrukce a pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, hmotného majetku a pozemků, pořízení zásob atd.

Prioritní osa 3 - „Efektivní energie“ - Prioritní osa 3. OPPI obsahuje jednu oblast podpory, jejím cílem je stimulovat aktivitu podnikatelů v oblasti snižování energetické náročnosti výroby a spotřeby fosilních primárních energetických zdrojů a podpořit začínající podnikatele v aktivitách vedoucích k vyššímu využívání druhotných a obnovitelných zdrojů energie. Podpora poskytovaná v rámci této prioritní osy se zaměří vedle oblasti využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie na zvyšování účinnosti při výrobě, přenosu a spotřebě energie.

Oblast podpory 3.1 – Úspory energie a obnovitelné zdroje energie

Na prioritní osu 3 je z fondů EU vyčleněno 418,2 mil. €, tj. 11,7 % OPPI . Podpořeny mohou být projekty na rekonstrukci a výstavbu zařízení na rozvod a výrobu tepelné a elektrické energie vyrobené z obnovitelných zdrojů, modernizace a zavádění systémů měření a regulace, rekonstrukce, modernizace a eliminace ztrát v rozvodech tepla a elektřiny atd.

Prioritní osa 4 - „Inovace“ - Prioritní osu 4. OPPI tvoří dvě oblasti podpory, které jsou zaměřeny na podporu technických (inovace produktů a procesů) a netechnických inovací (organizační a marketingové inovace) v podnicích, včetně rozvíjení jejich spolupráce s výzkumnými a vývojovými organizacemi, a na podporu jejich vlastních firemních kapacit

pro VaV a návazných aktivit, zejména pak v sektoru MSP tak, aby se zvýšila inovační aktivita podniků a počet podniků, které provádějí vlastní výzkum a vývoj. Prioritní osa je zaměřena na komercializaci výsledků VaV, které mohou usměrnit, urychlit a zkvalitnit inovační procesy směrem k vyšší konkurenční schopnosti sektoru průmyslu a služeb. V rámci této priority je pozornost zaměřena na aktivity spojené s ochranou práv průmyslového vlastnictví.

Oblast podpory 4.1 – Zvyšování inovační výkonnosti podniků

Oblast podpory 4.2 – Kapacity pro průmyslový výzkum a vývoj

Na prioritní osu 4 je z fondů EU vyčleněno 922,0 mil. €, tj. 25,8 % OPPI. Z této prioritní osy jsou podporovány projekty na ochranu práv průmyslového vlastnictví, zvýšení užitečných a technických hodnot výrobků, služeb a technologií, zavedení nových metod organizace firemních procesů a spolupráce s veřejnými institucemi a firmami atd.

Prioritní osa 5 - „Prostředí podnikání pro inovace“ - Prioritní osa 5. OPPI, která obsahuje tři oblasti podpory, sleduje vytváření vhodného prostředí pro vznik a rozvoj inovačního podnikání. Je zaměřena na vytváření potřebné infrastruktury pro začínající podnikatele (zejména v případech inovačně orientovaných projektů) v podobě podnikatelských inkubátorů, na rozšíření a zkvalitnění spolupráce mezi podnikatelskou sférou a vzdělávacími institucemi a institucemi z oblasti výzkumu a vývoje s cílem podpořit a urychlit inovační procesy v podnicích. Prioritní osa je zaměřena na podporu vzniku a rozvoje kooperačních odvětvových uskupení (klastřů), technologických platforem a dále na podporu zakládání, činnosti a dalšího rozvoje subjektů infrastruktury pro průmyslový výzkum, technologický vývoj a inovace (zakládání a rozvoj vědeckých a vědeckotechnických parků, center pro transfer technologií).

Oblast podpory 5.1 – Platformy spolupráce

Oblast podpory 5.2 – Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů

Oblast podpory 5.3 – Infrastruktura pro podnikání

Na prioritní osu 5 je z fondů EU vyčleněno 1080,9 mil. €, tj. 30,2 % OPPI. Z prioritní osy 5 jsou podpořeny projekty jako např. podpora vytváření a rozvoje územně koncentrovaných oborových nebo odvětvových seskupení podnikatelských subjektů, vzdělávacích, vědecko-výzkumných institucí a podniků a podnikatelských inovačních center, které provozují inkubátor atd.

Prioritní osa 6 - „Služby pro rozvoj podnikání“ - Prioritní osa 6 OPPI obsahuje dvě oblasti podpory. Je zaměřena na využití a rozvoj kvalitních poradenských a informačních služeb podnikatelské subjekty, a to i v oblasti vyhledávání nových obchodních příležitostí a odborné přípravy na posilování pozic českého průmyslu v mezinárodním obchodu.

Oblast podpory 6.1 – Podpora poradenských služeb

Oblast podpory 6.2 – Podpora marketingových služeb

Na prioritní osu 6 je z fondů EU vyčleněno 116,9 mil. €, tj. 3,3 % OPPI. Podpořeny jsou např. projekty na rozvoj poradenství v oblasti environmentálních systémů řízení a ekotechnologií, individuální projekty MSP a projekty seskupení MSP podporující vstup MSP na zahraniční trhy atd.

Prioritní osa 7 - „Technická pomoc“ - V rámci Prioritní osy „Technická pomoc“ mohou být financovány dle článku 46 obecného nařízení ke strukturálním fondům a Fondu soudržnosti takové aktivity operačního programu, které jsou zaměřeny na jeho přípravu, řízení, implementaci, monitorování, hodnocení, publicitu, a kontrolu. Z prostředků technické pomoci OPPI budou rovněž hrazeny náklady spojené se zasedáním hodnotitelských komisí a Monitorovacího výboru a dále aktivity spojené s potřebou posílit administrativní kapacity pro provádění pomoci ze strukturálních fondů EU. V neposlední řadě bude z prostředků technické pomoci OPPI hrazena příprava nového programovacího období po roce 2013.

Oblast podpory 7.1 – Technická pomoc při řízení a implementaci OPPI

Oblast podpory 7.2 – Ostatní technická pomoc

Na prioritní osu 7 je z fondů EU vyčleněno 105,4 mil. €, tj. 2,9 % OPPI.

3.4.3 Operační program Životní prostředí

Operační program Životní prostředí je zaměřený na zlepšování kvality životního prostředí a tím i zdraví obyvatelstva. Přispívá ke zlepšování stavu ovzduší, vody i půdy, řeší problematiku odpadů a průmyslového znečištění, podporuje péči o krajinu a využívání obnovitelných zdrojů energie a budování infrastruktury pro environmentální osvětu. (MMR, 2012)

Operační program Životní prostředí (OPŽP) spadá mezi tematické operační programy v cíli Konvergence a z pohledu finančních prostředků je druhým největším českým operačním programem: z fondů EU je pro něj vyčleněno **4,93 mld. €**, což je přibližně **18,5 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku**. Z českých veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 0,87 mld. €.

Tento operační program se skládá z 8 prioritních os:

Prioritní osa 1 – „Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní.“ Podporuje projekty, které směřují ke zlepšení stavu povrchových a podzemních vod, zlepšení jakosti a dodávek pitné vody a snižování rizika povodní. Na prioritní osu 1 je z fondů EU vyčleněno 1,99 mld. €, tj. 40,4 % OPŽP.

Prioritní osa 2 - „Zlepšování ovzduší a snižování emisí.“ Podporuje projekty, které jsou zaměřeny na zlepšení nebo udržení kvality ovzduší a omezení emisí základních znečišťujících látek do ovzduší s důrazem na využití nových, šetrných způsobů výroby energie včetně obnovitelných zdrojů energie a energetických úspor. Na prioritní osu 2 je z fondů EU vyčleněno 0,63 mld. €, tj. 12,9 % OPŽP.

Prioritní osa 3 - „Udržitelné využívání zdrojů energie.“ Podporuje projekty zaměřené na udržitelné využívání zdrojů energie, zejména obnovitelných zdrojů energie, a prosazování úspor energie. Dlouhodobým cílem programu je zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie při výrobě elektřiny a tepla a efektivnější využití odpadního tepla. Na prioritní osu 3 je z fondů EU vyčleněno 0,67 mld. €, tj. 13,7 % OPŽP.

Prioritní osa 4 - „Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží.“ Podporuje projekty, které se zaměřují na zkvalitnění nakládání s odpady, snížení produkce odpadů nevhodných pro další zpracování a odstraňování starých ekologických zátěží. Na prioritní osu 4 je z fondů EU vyčleněno 0,78 mld. €, tj. 15,8 % OPŽP.

Prioritní osa 5 - „Omezování průmyslového znečištění a environmentálních rizik.“

Podporuje formou dotací projekty zaměřené na omezování průmyslového znečištění a s ním souvisejících rizik pro životní prostředí s důrazem na prevenci a výzkum v oblasti znečišťujících látek a jejich monitorování. Na prioritní osu 5 je z fondů EU vyčleněno 0,06 mld. €, tj. 1,2 % OPŽP.

Prioritní osa 6 - „Zlepšování přírody a krajiny.“ Z této prioritní osy jsou podporovány projekty, které přispívají ke zpomalení či zastavení poklesu biodiverzity, ochraně ohrožených druhů rostlin a živočichů, zajištění ekologické stability krajiny a podporují vznik a zachování přírodních prvků v osídlených oblastech.

Na prioritní osu 6 je z fondů EU vyčleněno 0,60 mld. €, tj. 12,2 % OPŽP.

Prioritní osa 7 - „Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělání, poradenství a osvětu.“ Z této prioritní osy jsou podpořeny projekty týkající se rekonstrukce, výstavba a technické vybavení objektů za účelem vzniku nových center a poraden, tvorba environmentálních osvětových, informačních a odborných materiálů a vzdělávacích a metodických pomůcek apod. Na prioritní osu 7 je z fondů EU vyčleněno 0,04 mld. €, tj. 0,9 % OPŽP

Prioritní osa 8 - „Technická pomoc.“ Na prioritní osu 8 je z fondů EU vyčleněno 0,14 mld. €, tj. 2,9 % OPŽP.

Dotace poskytnutá z OPŽP může dosahovat až 90 % z celkových způsobilých výdajů na projekt. U všech projektů je podmínkou veřejné spolufinancování. Příjemci mohou čerpat finanční podporu již v průběhu realizace projektu na vystavené a dodavatelům neuhrazené faktury. Podpora je poskytována rovněž na přípravu projektu i žádosti.

Projekty mohou být omezeny minimální hranicí nákladů, která se liší podle druhu projektu.

3.4.4 Operační program doprava (OPD)

Tento operační program je zaměřen na vzájemné propojení a zkvalitnění propojenosti železniční, říční a silniční dopravy v rámci tzv. transevropských dopravních sítí (TEN-T). Především se tedy jedná o infrastrukturu celostátního významu, v případě silniční infrastruktury jde o rychlostní komunikace, silnice I. třídy a dálnice. Z programu je také podporována modernizace a rozvoj pražského metra. Tento OP je určen pro vlastníky a správce dotčené infrastruktury, pro vlastníky drážních vozidel a provozovatel drážní dopravy a pro vlastníky překládacích mechanismů u multimodální dopravy atd. Řídícím orgá-

nem OPD je Ministerstvo dopravy. Roli Řídícího orgánu v rámci ministerstva pak vykonává Odbor fondů EU. Zprostředkující subjekt OPD je Státní fond dopravní infrastruktury. Operační program Doprava je financován ze dvou fondů. Prvním je ERDF a druhým FS.

Operační program Doprava (OPD) spadá mezi tematické operační programy v cíli Konvergence a z pohledu finančních prostředků je největším českým operačním programem: z fondů EU je pro něj vyčleněno **5,77 mld. €**, což činí přibližně **21,6 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku**.

Tento operační program se skládá ze 7 prioritních os.

Prioritní osa 1 - „Modernizace železniční sítě TEN-T.“

Prioritní osa 2 - „Výstavba a modernizace dálniční a silniční sítě TEN-T.“

Prioritní osa 3 - „Modernizace železniční sítě mimo TEN-T.“

Prioritní osa 4 - „Modernizace silniční sítě mimo TEN-T.“

Prioritní osa 5 - „Rozvoj a modernizace pražského metra a systémů řízení a systémů řízení silniční dopravy v Praze.“

Prioritní osa 6 - „Podpora multinodální nákladní přepravy a rozvoj vnitrostátní vodní dopravy.“

Prioritní osa 7 - „Technická pomoc“.

3.4.5 Operační program Vzdělání pro konkurenceschopnost

Tento operační program přispívá ke *zkvalitnění a modernizaci systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a ke zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji.* (MMR, 2012)

Pro OPVK je vyčleněno 1,83 mld. €, což činí přibližně 6,8 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Řídícím orgánem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Finanční prostředky z tohoto programu mohou žádat školy a školská zařízení, organizace působící ve vzdělávání a kariérovém poradenství, instituce vědy a

výzkumu, ústřední orgány státní správy a jimi řízené organizace, obce, města, kraje, ne-státní neziskové organizace atd.

Operační program Vzdělání pro konkurenceschopnost se skládá z pěti prioritních os:

Prioritní osa 1 - „Počáteční vzdělání“

Prioritní osa 2 - „Terciální vzdělání, věda a výzkum“

Prioritní osa 3 – „Další vzdělání“

Prioritní osa 4 - „Systémový rámec celoživotního učení“

Prioritní osa 5 - „Technická pomoc“

3.4.6 Operační program výzkum a vývoj pro inovace

Operační program Výzkum a vývoj pro inovace poskytuje finanční prostředky žadatelům, jejich projekty jsou zaměřeny na posilování výzkumného, vývojového a proinovačního potenciálu ČR, a to především prostřednictvím vysokých škol, výzkumných institucí a jejich spolupráce se soukromým sektorem. Podporuje vybavení výzkumných pracovišť moderní technikou, budování nových výzkumných pracovišť a zvyšování kapacity terciárního vzdělávání. (MMR, 2012)

Řídícím orgánem je stejně jako u OPvZ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Operační program Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI) spadá mezi tematické operační programy v cíli Konvergence a z pohledu finančních prostředků je čtvrtým největším českým operačním programem: z fondů EU je pro něj vyčleněno 2070,68 mil. €.

Podporu z Operačního programu výzkum a vývoj pro inovace mohou žádat státní a veřejné vysoké školy provádějící výzkum a vývoj, veřejné výzkumné instituce, výzkumné ústavy, právnické osoby, a další.

Operační program se skládá z 5 prioritních os, kterými jsou:

Prioritní osa 1 - „Evropská centra excelence“

Prioritní osa 2 - „Regionální VaV centra“

Prioritní osa 3 - „Komericializace a popularizace VaV“

Prioritní osa 4 - „Infrastruktura pro výuku na vysokých školách spojenou s výzkumem a s přímým dopadem na nárůst lidských zdrojů pro výzkumné a vývojové aktivity“

Prioritní osa 5 - „Technická pomoc“

3.4.7 Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost je zaměřený na snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky na trhu práce, profesního vzdělávání, dále na začleňování sociálně vyloučených obyvatel zpět do společnosti, zvyšování kvality veřejné správy a mezinárodní spolupráci v uvedených oblastech. (Euroskop, 2012)

Z fondů EU je pro OP LZZ vyčleněno celkem **1,84 mld. €**, což činí přibližně **6,80 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku**. Z českých veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 0,32 mld. €.

O finanční podporu mohou žádat poskytovatelé sociálních služeb, vzdělávací a poradenské organizace, zaměstnavatelé, orgány státní správy, kraje, obce, svazky obcí a jejich asociace, orgány služeb zaměstnanosti a jiní.

Řídícím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí – Odbor řízení pomoci z ESF. Finanční podpora je čerpaná z Evropského sociálního fondu. (Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2008)

Tento operační program je složen z 5 prioritních os, kterými jsou:

Prioritní osa 1 - „Adaptabilita“

Prioritní osa 2 - „Aktivní politiky trhu práce“

Prioritní osa 3 - „Sociální integrace a rovné příležitosti“

Prioritní osa 4 - „Veřejná správa a veřejné služby“

Prioritní osa 5 - „Mezinárodní spolupráce“

3.4.8 Operační program Technická pomoc (OPTP)

Osmý a zároveň poslední tematický operační program OPTP je určen k podpoře jednotného přístupu na národní úrovni pro zajištění aktivit efektivního sledování, řízení, kontroly a vyhodnocování realizace Národního strategického referenčního rámce (NSRR), který zastřešuje aktivity politiky hospodářské a sociální soudržnosti v České republice v letech 2007 – 2013.

Řídícím orgánem OPTP je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. O podporu z tohoto operačního programu může být MMR, Ministerstvo financí, příslušné orgány zajišťující funkce pověřených auditních subjektů a Centrum pro regionální rozvoj ČR.

OPTP je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). OPTP spadá mezi **více cílové tematické operační programy**. Větší část programu je financována z pro-

středků cíle Konvergence, menší část z prostředků cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Pro oba cíle je z fondů EU a ze státního rozpočtu vyčleněno celkem **0,229 mld. €**.

OPTP je tvořen 8 prioritními osy:

Prioritní osa č. 1 - „Podpora koordinace a řízení“

Prioritní osa č. 2 - „Monitorování“

Prioritní osa č. 3 - „Absorpční a administrativní kapacita“

Prioritní osa č. 4 - „Publicita“

4 HODNOCENÍ KONKRÉTNÍCH PROJEKTŮ NA PODPORU PODNIKÁNÍ

Ministerstvo průmyslu a obchodu prezentuje v rámci Operačního programu Podnikání a inovace v období 2007 – 2013 dohromady 16 programů. Uchazeči o dotaci je budou moci použít na spolufinancování svých podnikatelských projektů ve zpracovatelském průmyslu a souvisejících službách.

Hlavním cílem OPPI je zvýšit ke konci programovacího období konkurenceschopnost české ekonomiky a sblížit inovační výkonnost sektoru průmyslu a služeb na úroveň předních průmyslových zemí Evropy. (MPO, 2012)

4.1 Struktura OP na podporu podnikání a objem finančních prostředků

Operační program Podnikání a inovace je zaměřený na podporu rozvoje podnikatelského prostředí a podporu přenosu výsledků výzkumu a vývoje do podnikatelské praxe. Podporuje vznik nových a rozvoj stávajících firem, jejich inovační potenciál a využívání moderních technologií a obnovitelných zdrojů energie. Umožňuje zkvalitňování infrastruktury a služeb pro podnikání a navazování spolupráce mezi podniky a vědeckovýzkumnými institucemi.

O podporu můžou žádat: Podnikatelé, sdružení podnikatelů, výzkumné instituce, vysoké školy a ostatní vzdělávací instituce, neziskové organizace, fyzické osoby, územní samosprávné celky a jimi zřizované a zakládané organizace, CzechInvest, CzechTrade a další

OP Podnikání a inovace obsahuje 7 prioritních os rozdělujících operační program na logické celky, a ty jsou dále konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpor, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.

Operační program podnikání a inovace byl přijat Evropskou komisí dne 3. 12. 2007

Největší je prioritní osa 5 **Prostředí pro podnikání a inovace**, s rozpočtem 1080,9 mil. €. tj. 30,2% OPPI

Následuje osa 4 **Inovace**, s rozpočtem 922,0 mil. €, tj. 25,8 % OPPI.

Rozvoj firem je na ose 2. Na něj je vyčleněno 918,7 mil. €. tj. 25,7 % OPPI.

Dále jsou zde osy: Vznik firem (1), Efektivní energie (3), Služby pro rozvoj podnikání (6), Technická pomoc (7)

Detailní analýzu rozdělení prostředků v osách OPPI ukazuje tabulka 4.1.

Sedm prioritních os se dále dělí na 15 programů:

1. rozvoj
2. ICT v podnicích
3. spolupráce
4. ICT a strategické služby
5. prosperita
6. nemovitosti
7. inovace
8. potenciál
9. školicí střediska
10. eko-energie
11. marketing
12. Jeremie
13. progres
14. záruka
15. poradenství

Některé z výše uvedených programů lze charakterizovat podrobněji z jednotlivých hledisek a to:

1. Rozvoj

Popis programu

Podporuje rozvoj technologického vybavení malých a středních podniků. Může o ně žádat:

- malý a střední podnik ve zpracovatelském průmyslu
- aktivity podniku se projevují ve zpracovatelském průmyslu
- projekt žadatele musí být zpracován ve vybraném regionu

Kolik lze získat na jeden projekt?

- dotace 1-20 mil. Kč
- procentuální výše podpory se řídí regionální mapou platnou pro období 2007- 2013

2. ICT v podnicích

Popis programu

Podporuje zavádění nebo podporování programů informačních systémů jiných prvků informačních a komunikačních technologií(IS/ ICT) v malých a středních podnicích.

Kdo může žádat?

- malý a střední podnik ve zpracovatelském průmyslu
- aktivity podniku ve zpracovatelském průmyslu

Kolik lze získat na jeden projekt?

- dotace až 20 mil. Kč
- procentuální výše podpory se řídí regionální mapou platnou pro období 2007-2013

3. Spolupráce

Popis programu

Program podporuje vznik a rozvoj kooperačních odvětvových seskupení, např. klastrů a technologických platforem- cílem je podpořit vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi soukromou a veřejnou sférou, urychlení přenosu technologií do praxe a realizace společných projektů vedoucích ke zvýšení konkurenceschopnosti všech zúčastněných subjektů.

Kdo může žádat?

- právnická osoba(firma, kraj, vysoká škola)
- příjemci pro konkrétní aktivity budou blíže vymezeni v jednotlivých výzvách

Kolik lze získat na jeden projekt?

- dotace zatím není známa (výše podpory pro jednotlivé typy aktivit)

4. ICT a strategické služby

Popis programu

Podporuje růst a konkurenceschopnost sektoru ITC a strategických služeb

Kdo může žádat?

- podnikatelé bez ohledu na velikost podniku

Kolik lze získat na jeden projekt?

- dotace 1-100 mil. Kč
- procentuální výše podpory z vybraných způsobilých výdajů
- řídí se regionální mapou pro rok 2007-2013

5. Prosperita

Popis programu

Podporuje vytváření příznivého prostředí pro spolupráci vysokých škol s podnikatelskou sférou

Kdo může žádat?

- vědeckotechnické parky, podnikatelské inkubátory, centra pro transfer technologií
- síť Business Angels

Kolik lze získat na jeden projekt?

- dotace až do výše 200 mil. Kč
- dotace do výše 30 mil. Kč, v případě projektů, které neobsahují stavební práce.

Kolik lze získat na ostatní projekty (objemy finančních prostředků)

6. Nemovitosti – dotace 0,5-500 mil. Kč
7. Inovace - dotace až 75 mil. Kč

8. Potenciál – dotace 1-100 mil. Kč
9. Školicí střediska – 0,2-100 mil. Kč
10. Eko energie – 0,5-100 mil. Kč
11. Marketing – až do výše 2 mil. Kč.

(MPO, 2012)

4.1.1 Podrobnější analýza projektu OPPI:

OPPI – Operační program Podnikání a inovace

Základní programový dokument resortu průmyslu a obchodu pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU v programovacím období 2007-2013.

Celková alokace OPPI je 3 578 014 760 EUR (přibližně 91 411 121 089 Kč)

Financování OPPI je z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF), který přispívá 85%, zbývajících 15% financuje státní rozpočet ČR.

K 2. prosinci 2011 bylo vyhlášeno 57 výzev v celkové alokaci 92,8 mld. Kč

Tabulka 4.1 Rozdělení prostředků v OPPI

Prioritní osa	Alokace výzev (CZK)
Vznik firem	252 000 000
Rozvoj firem	25 431 772 000
Eko - energie	11 200 000 000
Inovace	23 086 792 000
Prostředí pro podnikání a inovace	29 471 000 000
Služby pro rozvoj podnikání	2 071 060 900
OPPI celkem	91 512 624 900

Zdroj: MPO, vlastní zpracování

Podnikatelé podali 16 584 registračních žádostí na projekty, v celkové hodnotě 204,7 mld. Kč.

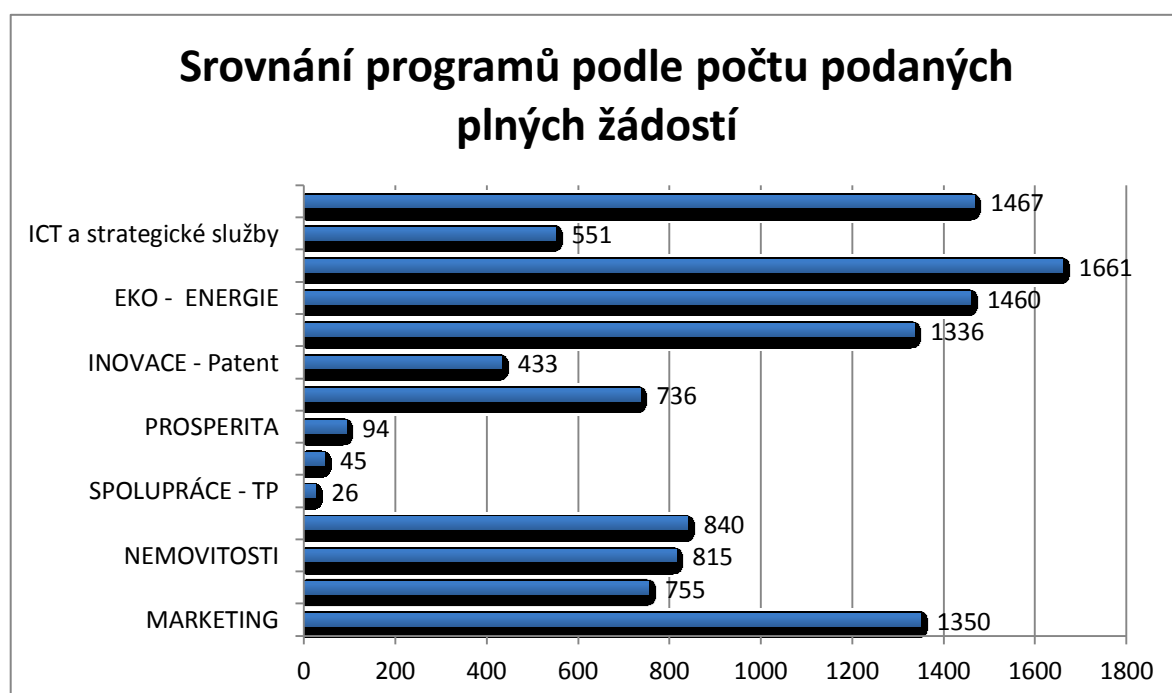
Počet plných podaných žádostí byl 11 569 v celkové hodnotě 117,2 mld. Kč.

Bylo vydáno 6 678 kladně rozhodnutých projektů v celkové výši 55,6 mld. Kč

Z příložené tabulky č. 4.1 můžeme pozorovat, že největší počet podaných plných žádostí v OPPI v roce 2012 měl program Rozvoj (1661), následován programy ICT v podnicích (1467) a Eko energie (1460). V programu OPPI bylo k 20. 2. 2012 podáno 11 569 projektů.

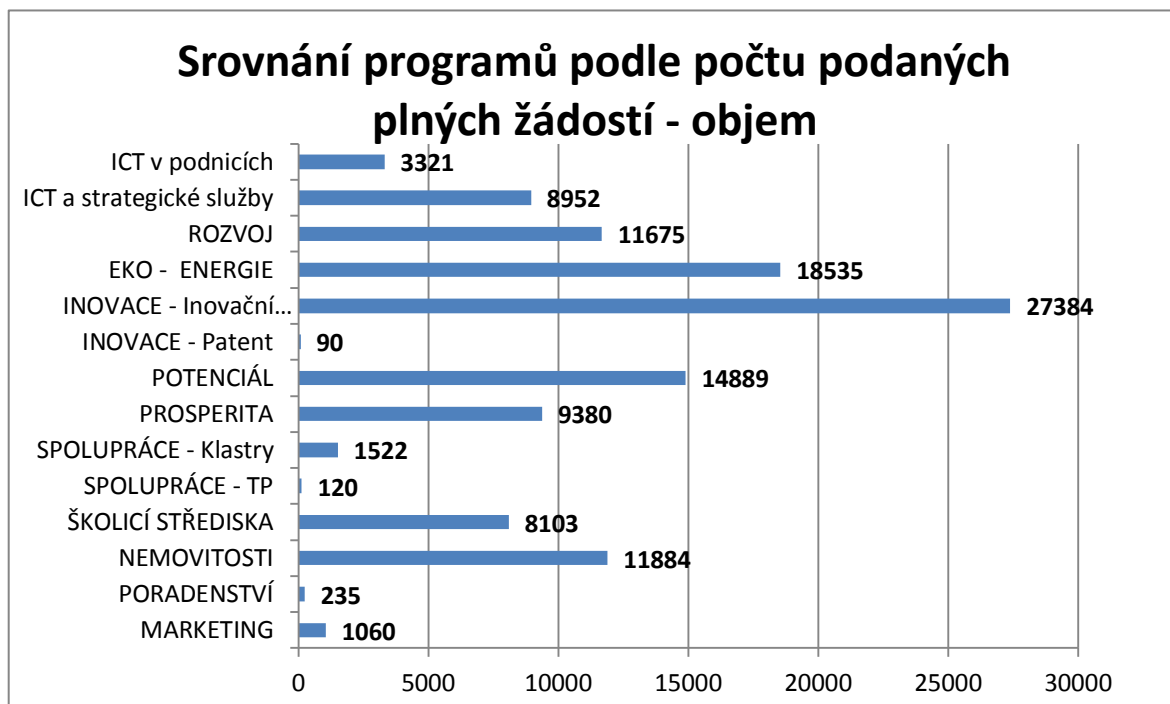
V tabulce č. 4.2 lze pozorovat významné hromadění prostředků v programu Inovace – inovační projekty (27 384 mil. Kč), následováno programem Eko energie (18 535 mil Kč) a Potenciál (14 889 mil. Kč). K 20. 2. 2012 bylo celkem vyplaceno 117,2 mld. Kč. (MPO, 2012).

Graf 4.1 Celkový počet registrovaných žádostí OPPI podle programů

Zdroj: MPO, vlastní zpracování

Graf 4.2 Celkový počet registrovaných žádostí OPPI podle programů v Kč

Zdroj: MPO, vlastní zpracování, v mil. Kč

4.2 Čerpání dotací podle krajů

Kraje patří mezi významnou skupinu žadatelů a příjemců ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti (dále SF / FS) a národních zdrojů. Z pohledu kohezní politiky EU se kraje realizací svých projektů podílí na vyrovnávání disparit mezi regiony. Projekty krajů mají v některých případech strategický význam pro rozvoj území celého kraje, jedná se tak například o projekty, které svým zaměřením naplňují rozvojové koncepce kraje (např. v oblasti sociálních služeb nebo dopravní infrastruktury). Kraj jako žadatel a příjemce je také specifický realizací menšího počtu finančně objemnějších projektů.

MOŽNOSTI ČERPÁNÍ KRAJŮ

V programovém období 2007–2013 je pro kraje v cíli 1 kohezní politiky EU otevřena možnost čerpat finanční prostředky z celkem 13 operačních programů (kromě OP Doprava a OP Technická pomoc).

Následující tabulka obsahuje seznam operačních programů, konkrétních prioritních os, příp. oblastí podpory, ve kterých je kraj oprávněným žadatelem a příjemcem, a také alokace na programové období 2007–2013.

Kraje se v programovém období 2007–2013 mohou ucházet až o 382,7 mld. Kč, z této sumy jsou téměř dvě třetiny alokovány v tematických OP. Největší podíl na celkové alokaci, o kterou mohou kraje žádat prostřednictvím tematických OP, je z OP Životní prostředí. V tomto operačním programu jsou kraje oprávněnými žadateli a příjemci ve všech prioritních osách (kromě technické pomoci). Alokace prioritních os a oblastí podpory v jednotlivých regionálních OP, ve kterých je kraj jedním z oprávněných žadatelů a příjemců, dosahuje 110,2 mld. Kč. Na tomto místě je vhodné zdůraznit, že v uvedených prioritních osách a oblastech podpory jednotlivých OP kraje nejsou jedinými, tedy výhradními žadateli a příjemci. Znamená to, že o disponibilní alokace ze SF / FS a národních zdrojů může čerpat řada dalších skupin příjemců z veřejného, soukromého i neziskového sektoru.

Oblasti, ve kterých mohou kraje žádat o dotace ze SF / FS a národních zdrojů, lze obecně shrnout do následujících tematických okruhů:

- **zvyšování kvality poskytování veřejných služeb;**
- **podpora sociálních služeb, sociální integrace a sociální prevence;**
- **zlepšování kvality životního prostředí;**
- **podpora vzdělávání ve školských zařízeních;**
- **podpora výzkumu a vývoje;**
- **regionální dopravní infrastruktura;**
- **rozvoj cestovního ruchu;**
- **rozvoj veřejné infrastruktury, služeb a center.**

Ke dni 18. 7. 2012 byla přiznána dotace 7 444 projektům v celkové hodnotě 63 141 716 614 Kč

SROVNÁNÍ KRAJŮ V ČERPÁNÍ

Tato kapitola nabízí porovnání jednotlivých krajů jako žadatelů a příjemců dotací ze SF / FS a národních zdrojů na celkových údajích o čerpání krajů.

Srovnávána je aktivita krajů v podávání žádostí o dotaci, podíl krajů na celkové schválené dotaci pro všechny kraje, úspěšnost krajů při schvalování jejich podaných žádostí a v ob-

jemu schválených finančních prostředků na jednoho obyvatele kraje a také podíl krajů na celkovém objemu proplacených prostředků všem krajům. (MPO, 2012)

Z tabulky 4.2. lze vyčíst že nejvíce žádostí o dotaci je podáváno v Jihomoravském kraji (2631), následuje kraj Moravskoslezský (2133) a Středočeský (1865). Tyto tři kraje spolu s krajem Zlínským (1705) tvoří 52% všech podaných RŽ.

Nejúspěšnějším krajem na příjem dotací je kraj Moravskoslezský (2 843 825 266 Kč), další je kraj Jihomoravský (2 242 609 709 Kč), následuje kraj Středočeský (2 124 255 322 Kč). S krajem Zlínským (1 891 453 549 Kč), tvoří 54% všech proplacených dotací.

Z dat si lze všimnout, že Moravskoslezský kraj, který je druhý v počtu podaných RŽ po kraji Středočeském, podává sice méně žádostí, ale více jeho projektů je úspěšnějších a proto celkově více čerpá.

Zlínský kraj sice v čerpání peněz skončil až po Středočeském, nicméně má celkově více proplacených projektů.

Čerpání krajů dle jednotlivých stavů

Tabulka 4.2 Celkový počet podaných a proplacených žádostí OPPI v krajích

Kraj	Podané RŽ		Podané PŽ		Rozhodnuto		Proplaceno na účty kon. uživatelů	
	2	6425000	1	1465000	0	0	0	0
Jihočeský	804	9 405 835 224 Kč	512	4 825 586 224 Kč	295	2 419 400 624 Kč	199	698 740 792 Kč
Jihomoravský	2631	31 970 993 575 Kč	1752	16 424 800 575 Kč	1000	7 682 568 075 Kč	667	2 242 609 709 Kč
Karlovarský	400	5 561 528 888 Kč	279	3 337 089 888 Kč	137	1 236 928 500 Kč	118	526 475 967 Kč
Královehradecký	863	10 565 312 510 Kč	575	5 007 070 510 Kč	353	3 071 719 510 Kč	241	892 658 369 Kč
Liberecký	754	9 002 937 600 Kč	496	4 540 281 600 Kč	287	2 115 246 000 Kč	189	737 394 563 Kč
Moravskoslezský	2133	23 116 057 650 Kč	1592	14 349 740 650 Kč	963	8 113 368 650 Kč	721	2 843 825 266 Kč
Olomoucký	1252	11 696 310 490 Kč	907	6 843 038 490 Kč	515	3 293 509 490 Kč	334	1 154 869 067 Kč
Pardubický	917	10 103 437 000 Kč	639	5 490 631 000 Kč	395	3 024 720 000 Kč	270	1 010 675 587 Kč
Plzeňský	728	10 084 531 188 Kč	464	5 507 818 188 Kč	250	2 650 436 500 Kč	162	615 495 393 Kč
Středočeský	1865	37 760 537 214 Kč	1183	18 066 639 214 Kč	606	6 784 194 234 Kč	453	2 124 255 322 Kč
Ústecký	1106	17 431 801 059 Kč	721	9 927 261 059 Kč	367	3 945 398 059 Kč	250	1 221 361 442 Kč
Vysočina	944	8 593 633 250 Kč	697	5 692 952 750 Kč	402	2 825 560 750 Kč	249	957 795 725 Kč
Zlínský	1705	18 254 430 297 Kč	1198	10 527 195 297 Kč	727	5 281 144 297 Kč	507	1 891 453 549 Kč
Celkem	16104	203 553 770 945 Kč	11016	110 540 105 445 Kč	6297	52 444 194 689 Kč	4360	16 917 610 751 Kč

Zdroj: MPO, vlastní zpracování

4.3 Romotop spol. s r. o.

Název projektu: Inovace krbových kamen a procesu jejich výroby

Číslo projektu v MSC2007: CZ.1.03/4.1.00/14.00154

Program: Inovace – Inovační projekt – Výzva IV

Výše podpory v Kč: 31 207 tis. Kč

Datum proplacení 22. 3. 2012

Společnost Romotop spol. s r. o. se v létě roku 2010 rozhodla reagovat na výzvu Ministerstva průmyslu a obchodu ČR. Registrační žádost byla z operačního programu Podnikání a inovace s podprogramem Inovace – Inovační projekt – Výzva IV.

Plná žádost, byla po přijmutí registrované žádosti v listopadu 2010, vypracována s názvem projektu: „Inovace krbových kamen a procesu jejich výroby.“ Plné žádosti byla přidělena dotace ve výši 31, 207 mil. Kč. Tato dotace je z velké části spolufinancována z prostředků strukturálních fondů a to ve výši 26, 5 mil. Kč. Zbylou část 4,6 mil. Kč tvoří dotace ze státního rozpočtu.

Nejvýznamnějším cílem toho projektu je zavedení inovovaných krbových kamen, s výrazně lepšími užitnými vlastnostmi.

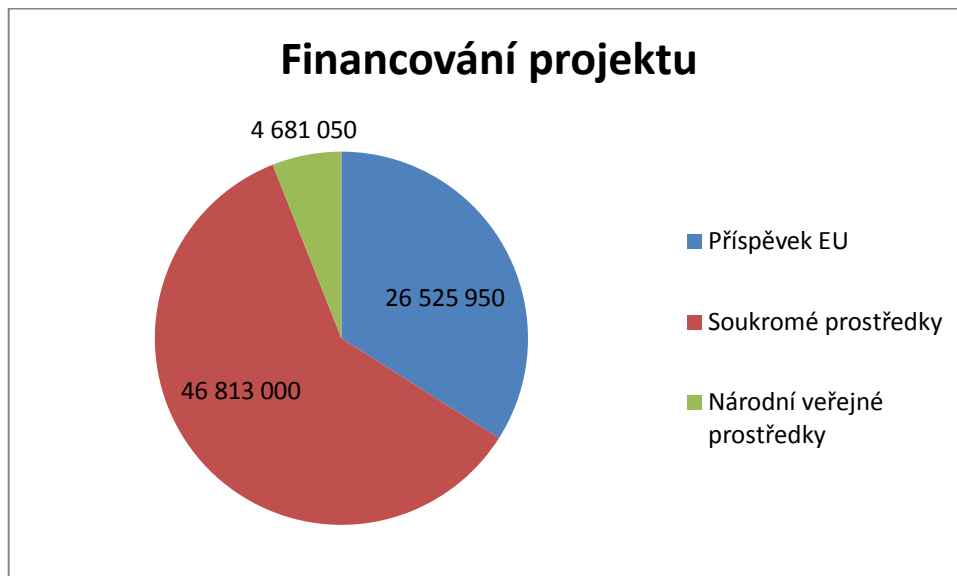
Společnost Romotop působí na trhu již od roku 1992 se zaměřením na vývoj, výrobu a servis krbových kamen. Společnost své produkty inovuje buď vlastním vývojem, nebo spoluprací s významnými partnery nebo vysokými školami.

V inovace produktu spočívá zlepšování užitných kvalit jako spalování, tepelného výkonu anebo účinnosti. Vývoj takového produktu je dlouhodobý, původně byl realizovaný v projektu: „Inovace kamna pro nízkoenergetické domy“ z programu IMPULS. Výzkumu se kooperativně účastnila Vysoká škola Báňská – Technická univerzita Ostrava, s dobou ukončení v roce 2009.

V rámci inovace procesu spočívá v implementaci inovovaného výrobku do výroby, s tím že bude schopen zajistit požadované vylepšené vlastnosti produktu. Kvůli inovaci jsou zaváděny nové výrobní postupy (využití laseru, specializované frézy, lakování)

V rámci projektu budou opatřeny nové výrobní stroje a zařízení pro implementaci inovovaného procesu výroby a s v souladu s tím HW a SW (ROMOTOP, 2012)

Graf 4.3 Financování projektu

Zdroj: RISY, vlastní zpracování, v Kč

Z grafu můžeme posoudit, že 40% nákladů je hrazeno z dotací, 60% musela společnost Romotop uhradit ze svých prostředků. Z fondů EU bylo uhrazeno 34% částky, zbylých 6% zafinancoval Český stát.

5 ZÁVĚR

Hlavním cílem mé bakalářské práce bylo analyzovat podporu podnikání malých a středních podniků ze strukturálních fondů. Díky předem nastudované vhodné literatuře jsem provedl vhodnou analýzu korespondující se mnou zvoleným tématem. V úvodní teoretické části mé bakalářské práce jsem se zaměřil konkrétně na charakteristiku malých a středních firem a s tím související základní pojmy a aspekty.

V druhé teoretické části jsem vymezil a charakterizoval podrobně dané programy na podporu podnikání malých a středních firem, konkrétně na jejich základní charakteristiku fondy EU a v neposlední řadě na tematické operační programy.

V praktické části mé bakalářské práce jsem věnoval pozornost struktuře a objemu financí na podporu podnikání malých a středních firem a s tím související čerpání dotací podle jednotlivých krajů a následně provedl analýzu projektu: „Inovace křbových kamen a procesu jejich výroby“ ze společnosti Romotop.

V souhrnu pak výsledky jednotlivých oblastí ukázaly celkovou relativní výslednou podporu podnikání těchto druhů podniků u společnosti Romotop činila dotace z fondů EU na projekt „Inovace křbových kamen a procesu jejich výroby.“ 34% všech nákladů.

Společnost Romotop do svého výzkumu využívá také služeb Vysoké školy Báňské Technické univerzity Ostrava, kdy díky podpoře z EU dochází k propojení soukromého a veřejného – školského sektoru.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knihy, příspěvky ve sborníku:

BRIDGE, Simon, Ken O'NEIL a Frank MARTIN. *Understanding enterprise: entrepreneurship and small business*. 3. vyd. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2009. 505 s. ISBN 978-0-230-55270-8.

HECZKOVÁ, M.: *Marketing malých a středních firem*. 10. srpna 2006. 299 stran.

Distanční studijní opora, 300 výtisků. ISBN 80-7248-356-0.

KADLEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003, 425 s. ISBN 80-7179-794-4.

KOUDELKA, Zdeněk, Radek Ondruš a René WOKOUN. *Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář : podle stavu k 1.1.2004*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2004, 475 s. ISBN 80-720-1444-7.

MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů EU*. 2. vyd. Brno: Barrister and Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ. *Podnikání malé a střední firmy*. 2., aktualizované a rozšířené vyd. Praha: Grada, 2008. 311 s. ISBN 978-80-247-2409-6.

WOKOUN, René. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 978-807-2016-990.

Internetové zdroje:

CZECHINVEST. *Czechinvest* [online]. Czechinvest, 2012 [cit. 2012-07-13] Dostupné z: <http://eaccount.czechinvest.org>

ČSÚ. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: *Český statistický úřad* [online] ČSÚ, 2012 [cit. 2012-07-13] Dostupné z: <http://www.czso.cz/>

EUROSKOP 2012. *Euroskop* [online] EUROSKOP, 2012 [cit. 2012-07-13] Dostupné z: <http://www.euroskop.cz/>

FRUMAROVÁ, Kateřina. Formy spolupráce obcí podle zákona o obcích II. *Veřejná správa* [online]. 2002, č. 39 [cit. 1. března 2012]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/casopisy/s/2002/0039/konzult.html>.

MMR. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, *Integrovaný operační program pro období 2007-2013* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2011 [cit. 2012-07-13] Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/26/261d4c5c-ddad-421b-af17-7b505cce035c.pdf>

MPO. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Koncepce podpory MSP na období 2007-2013* [online]. MPO, 2006 [cit. 2012-07-13] Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument17476.html>

MPO. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Průvodce podnikatele operačním programem podnikání a inovace* [online]. MPO, 2009 [cit. 2012-07-13] Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument64668.html>

MPO. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Operační program podnikání a inovace* [online]. MPO, 2012 [cit. 2012-07-13] Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument94351.html>

MPO. OPERAČNÍ PROGRAM PODNIKÁNÍ A INOVACE. *Aktuální stav čerpání OPPI* [online]. MPO, 2011 [cit. 2012-07-13] Dostupné z: <http://www.mpo-oppi.cz/document.file.php?idDocument=1423>

MPO. OPERAČNÍ PROGRAM PODNIKÁNÍ A INOVACE. *Aktuální stav čerpání OPPI* [online]. MPO, 2012 [cit. 2012-07-13] Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/c2/c20963e8-91fe-4ec3-a7d0-7d681fa9e7b6.pdf>

MZE. MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Místní akční skupiny: Venkov, eAGRI* [online]. 2009. vyd. [cit. 2012-07-13]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/>

MZP. OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ. *Stručně o OP Životní prostředí* [online]. Operační program životní prostředí, 2012 [cit. 2012-07-13] Dostupné z: <http://www.opzp.cz/sekce/16/strucne-o-op-zivotni-prostredi/>

NÁRODNÍ SÍŤ MAS ČR. *MAS Zlínského kraje* [online]. vyd. NS MAS ČR, 2008 [cit. 2012-07-13]. Dostupné z: http://www.nsmas.cz/index.php?id=mas_zlinsky_kraj.html

NÁRODNÍ SÍŤ MAS ČR. *Výsledky hodnocení MAS* [online]. vyd. NS MAS ČR, 2008 [cit. 2012-07-13]. Dostupné z: http://is.hvjdesign.eu/dokumenty/nsmas.cz/hodnoceni_mas/nsmas.cz_1324307782.pdf

OSSZ. ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. *OSSZ: Česká správa sociálního zabezpečení* [online] OSSZ, 2012 [cit. 2012-07-13] Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/kontakty/krajska-a-okresni-pracoviste/>

RISY. *Regionální informační servis* [online]. RISKY, 2012 [cit. 2012-07-13] Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?id=91925>

ROMOTOP. *OPPI* [online]. ROMOTOP, 2012 [cit. 2012-07-13] Dostupné z: <http://www.romotop.cz/uvod/oppi.php>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
FO	Fyzická osoba
PO	Právnícká osoba
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
MSP	Malé a střední podnikání
OKEČ	Odvětvová klasifikace ekonomických činností
CZ-NACE	Klasifikace ekonomických činností
EC	Evropská komise
MAS	Místní akční skupina
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
FS	Fond soudržnosti
HDP	Hrubý domácí produkt
NUTS	Územní statistická jednotka
EHS	Evropské hospodářské společenství
ICT	Informační a komunikační technologie
HNP	Hrubý národní produkt
EIB	Evropská investiční banka
EIF	Evropské investiční fórum
IOP	Výběr na investora

SEZNAM GRAFŮ

Graf 4.1 Celkový počet registrovaných žádostí OPPI podle programů	49
Graf 4.2 Celkový počet registrovaných žádostí OPPI podle programů v Kč.....	50
Graf 4.3 Financování projektu	55

SEZNAM TABULEK

Tabulka 2.1 Vztahy mezi formami spolupráce	13
Tabulka 2.2 Hodnocení úspěšnosti MAS	15
Tabulka 4.1 Rozdělení prostředků v OPPI	48
Tabulka 4.2 Celkový počet podaných a proplacených žádostí OPPI v krajích	53

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že:

- jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на ве́доміі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB – TUO) má právo nevýdělečné, ke své vnitřní spotřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB – TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne .....

.....

Jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Výzkum společnosti ROMOTOP

Příloha P II: Kamna ROMOTOP

Příloha P III: CNC frézka společnosti ROMOTOP

Příloha P IV: Laser společnosti ROMOTOP